

Afgørelser – Reg. nr.:

Fredningen vedrører:

Domme

Taksationskommissionen

Naturklagenævnet

Overfredningsnævnet

Fredningsnævnet

Kendelser

Deklarationer

Sag nr. 368

Fredning af Agernæs Storskov

Kendelse

(Meddelt den 18. september 2009)

Naturklagenævnets afgørelse af 18. marts 2009 om erstatning i anledning af fredning af Agernæs Storskov i Nordfyns Kommune er indbragt for Taksationskommissionen af lodsejeren Egebjerggaard A/S og af By- og Landskabsstyrelsen.

Taksationskommissionen har den 20. august 2009 afholdt mundtlig forhandling og besigtiget den pågældende ejendom.

For ejeren mødte advokat Vibeke Westergaard, Vagn Larsen, Knud Damgaard og Kim Villumsen samt skovrider Frands Nielsen og Per Christian Christensen, Skovdyrkerforeningen.

For By- og Landskabsstyrelsen mødte arkitekt Ole Jappe og biolog Else Marie Stamphøj samt skovrider Søren Strandgaard og forstfuldmægtig Bjørn Ole Ejlersen, Skov- og Naturstyrelsen.

For Nordfyns kommune mødte Jacob Andersen.

Ejerens advokat har efter forhandlingsmødet fremsendt supplerende oplysninger i brev af 24. august og mail af 31. august 2009.

Naturklagenævnet har tilkendt ejeren en erstatning på 3.090.810 kr. specificeret således:

49,9 ha à 40.000 kr. for tab ved udlæg af arealer til urørt skov	1.996.000 kr.
49,9 ha à 1.900 kr.(halv grundtakst)	94.810 kr.
Tab af herlighedsværdi	1.000.000 kr.

Et mindretal i Naturklagenævnet, der i øvrigt var enig i erstatningsfastsættelsen, voterede for at fastsætte erstatningen for tabet af herlighedsværdi til 3 mio. kr.

Ejeren har nedlagt påstand om en samlet erstatning på 15.681.140 kr., specificeret således:
 Erstatning for tab ved udlæg af arealer til urørt skov, jf. beregning af december 2006 fra Dansk Skovdyrkerforening vedhæftet fredningsnævnets afgørelse 5.586.330 kr.
 Erstatning for tab af herlighedsværdi, jf. erklæring fra Ejendomsmæglerfirmaet Jørgen P. Johansen 10.000.000 kr.
 Yderligere tab (halv grundtakst) 94.810 kr.

Ejeren har subsidiært påstået erstatningen for tab ved udlæg af arealer til urørt skov fastsat til 4.863.084 kr., jf. opgørelse udarbejdet af Dansk Skovdyrkerforening i januar 2007. Der er ved denne opgørelse gået ud fra en årlig realrente på 2 ¼ %, mens opgørelsen fra december 2006 er foretaget ud fra en realrente på 2 %. Der er endvidere i opgørelsen fra januar 2007 foretaget forskellige mindre korrektioner i forhold til opgørelsen fra december 2006.

Ejeren har endelig nedlagt påstand om, at erstatningen forrentes fra et tidligere tidspunkt end 30. december 2006.

By- og Landskabsstyrelsen har nedlagt påstand om, at den af Naturklagenævnet fastsatte erstatning nedsættes, og at erstatningen forrentes fra 30. december 2006. Styrelsen har til støtte herfor anført, at erstatningen for driftstab bør nedsættes til 1.636.000 kr., idet erstatningen kan fastsættes til 20.000 kr. pr. ha for 2,46 ha, der først overgår til urørt skov om 100 år, 30.000 kr. pr. ha for 8,29 ha, for arealer med bøg, der fortsat kan anvendes til skovdrift, og 15.000 kr. pr. ha for 9,2 ha løvtræsareal, der fortsat kan anvendes til skovdrift, mens erstatningen for de øvrige arealer kan fastsættes til 40.000 kr. pr. ha. Der bør ikke ydes erstatning for tab af herlighedsværdi, idet fredningen ikke medfører tab af herlighedsværdi, og der bør i overensstemmelse med sædvanlig praksis ikke ydes erstatning med ½ grundtakst for fredning af arealet, da det er pålagt fredskovpligt.

Det fremgår af sagen, at det fredede skovareal er en del af et noget større skovområde og er beliggende tæt ved kysten. Der hører herudover andre skovparceller under godset, der har et samlet skovtilliggende på ca. 500 ha. Det fredede areal er i fredningsafgørelsen opdelt i 8 delområder alt efter bevoksningens karakter og de bestemmelser, som skal gælde for fremtiden. Fredningen griber ikke ind i ejerens adgang til jagt og til udsætning af fuglevildt.

Det hedder i Dansk Skovdyrkerforenings opgørelse fra januar 2007:

	Areal		Erstatningsværdi pr ha	Erstatning i alt	Bemærkninger
Gl eg	14,97	hugst af 50 kbm pr ha	-27,625	-413.546	I store træk fås flere kbm pr ha ved at vente, men værdien pr kbm øges kun ved diameterspring, hvorfor det anbefales at høste "alt" nu. Desuden risikerer manglende afvanding at nedsætte kvaliteten. Kun kævler hentes (=65% af massen)
		Overgang til urørt skov	195.439	2.925.722	Ventetid for bonitet 1,5, omdrift 150 år, alder 130 år (vægtet), rentefod 2,25%
heraf	8,01	med Cypres som under-etage			
		½ venteværdi	15.612	125.048	Venteværdi (RGR, bon 3) for

					CYP bonitet 1, omdrift 70 år, alder 45 år, rentefod 2,25%, halv værdi da underetage og nogle topkappede
		Realiseringsværdi/fjernelse	0	0	Negativ realiseringsværdi pga for små diametre til tømmer. Dobbelte omkostninger da underetage
Ung Eg – ej 6c, 8f, 8g	3,62	Overgang til urørt skov	67.190	243.226	Venteværdi for bonitet 1,5, omdrift 150 år, alder 31 år (vægtet), rentefod 2,25%
6c, 8f, 8g	2,46	Overgang til urørt skov efter 100 år	52.711	129.669	Venteværdi for bonitet 1,5, omdrift 150 år, alder 16 år (vægtet), rentefod 2,25%
Bøg – ej 13e	7,22				
		Forøget kulturomkostning	7.690	55.522	Ingen sprøjtning eller jordbearbejdning, max 0,5 ha afdrift, overstandere på arealet (nutidsværdien af 12.000 kr. om 20 år)
		4 overstandere	4.000	28.880	
		Forlænget omdrift	16.821	121.448	Nutidsværdien af en værdiforringelse om 20 år på 175 kbm à 150 kr/kbm
		Konvertering til naturnær skovdrift	11.361	82.026	250 kr/ha pr år
		Ingen grøftning	19.144	138.216	Forskel i jordværdi mellem Bøg Bon 1,5, omdrift 120 år og Bøg Bon 3, omdrift 120 år
Bøg i 13e	1,07				
		Forøget kulturomkostning	6.408	6.857	Ingen sprøjtning eller jordbearbejdning, max 0,5 ha afdrift (nutidsværdien af 10.000 kr om 20 år)
		Konvertering til Eg	0	0	
		Konvertering til naturnær skovdrift	8.600	9.202	250 kr/ha pr år
		Forlænget omdrift	16.821	17.998	Nutidsværdien af en værdiforringelse om 20 år på 175 kbm à 150 kr/kbm
		Ingen grøftning	6.817	7.294	Forskel i jordværdi mellem Bøg Bon 1,5, omdrift 120 år og Bøg Bon 2, omdrift 120 år
Alø	9,2				
		Forøget kulturomkostning	5.447	50.112	Ingen sprøjtning eller jordbearbejdning, max 0,25 ha afdrift (nutidsværdier af 8.500 kr om 20 år)
		Ask som stævningsskov (forynges med støds kud)	21.381	98.353	Hugstudbytter vil forringes som følge af råd og skævhed. Nutidsværdien af en værdiforringelse om 60 år på 325 kbm kævler à 250 kr/kbm på halvdelen af arealet
Gran	9,07				
		Venteværdi	49.833	429.386	Venteværdi for RGR bonitet

					1,5, omdrift 55 år, alder 30 år (vægtet), rentefod 2,25% - minus 5% af arealet
		Realiseringsværdi/fjernelse	0	0	Visse bevoksninger vil give underskud, fordi man er nødsaget til at skove og udkøre straks p.g.a. jordbundsforhold. Flistrø kan derfor ikke tørres. 8c vil sikkert give et lille overskud
Heraf gentilplantes	6,38	Plantning af Eg	24.500	156.310	
Cypres	2,55				
		Venteværdi	31.223	79.619	Venteværdi (RGR, bon 3) for CYP bonitet 1, omdrift 70 år, alder 45 år, rentefod 2,25%
		Realiseringsværdi/fjernelse	0	0	Negativ realiseringsværdi pga. for små diametre til tømmer
		Plantning af Eg	24.500	62.475	
Sø	0,16	Ingen terræn-ændringer		0	
Hele arealet	50,32	Stormfaldforsikring	681	34.268	d.d. 5 kr/ha – forventet 15 kr/ha, kapitaliseret med 2,25%
		Nedsættelse af jagtværdi		225.000	5.000 kr/ha diskonteret med 2,25%
Stormfald		øget risiko, afd. 9a		100.000	
		Forstlig Konsulentbistand		120.000	
		Forstlig konsulentbistand efter 1/1/07		30.000	

”

Ejeren har til støtte for erstatningspåstanden gjort samme synspunkter gældende, som blev gjort gældende over for Naturklagenævnet. Ejeren har fremhævet, at ejerens udgifter til tilplantning med eg, som det fremgår af opgørelsen af januar 2007, udgør 156.310 kr. og 62.475 kr., eller i alt 218.785 kr. Forøgede kulturomkostninger udgør som det fremgår af opgørelsen i alt 112.491 kr.

Skovdyrkerforeningen har under forhandlingsmødet oplyst, at hvis man tager udgangspunkt i skovdyrkerforeningens opgørelser og går ud fra en forretning på 5 % p.a. kan tabet opgøres til ca. 2,58 mio. kr.

By- og Landskabsstyrelsen har under forhandlingsmødet erklæret sig indforstået med, at der ved erstatningsfastsættelsen tages udgangspunkt i den arealmæssige opgørelse i skovdyrkerforeningens opgørelser, hvorefter man går ud fra et samlet fredet areal på 50,32 ha, heraf sø 0,16 ha.

Skovrider Søren Strandgaard har under forhandlingsmødet givet udtryk for, at de af skovdyrkerforeningen udarbejdede opgørelser efter hans opfattelser ikke er ukorrekte for så vidt angår boniteten. Der anvendes ved kapitalisering af driftstab for skovarealer højst en rentefod på 3 % p.a.

Taksationskommissionens bemærkninger:

Erstatningen bør modsvare den nedgang i handelsværdien af det berørte areal, som fredningen medfører. Da ejeren beholder arealet og har mulighed for at udnytte det til jagt mv. og har mulighed for indtægt ved skovdriften, må erstatningen fastsættes til et beløb, der ligger under handelsværdien.

Prisfastsættelsen ved handel med skov i Danmark sker ikke kun ud fra den driftsmæssige værdi af arealerne, men også ud fra en lang række andre forhold, herunder bl.a. skovens jagtværdi og herlighed. Prisen for skov er præget af liebhaveri og ligger langt over, hvad det økonomiske udbytte af skoven inkl. indtægterne ved jagtleje kan begrunde. Der sker kun forholdsvis få salg af større skovarealer, og man kan ikke ud fra disse handler fastlægge et bestemt prisniveau pr. ha for bestemte skovtyper, idet priserne varierer meget stærkt.

Efter kommissionens opfattelse havde den under sagen omhandlede skov bl.a. under hensyn til dens beliggenhed tæt ved kysten, skovens smukke og varierede karakter og værdien af den gamle egebevoksning en betydelig højere handelsværdi pr. ha end den gennemsnitlige handelsværdi for skovarealer. På den baggrund er det kommissionens skøn, at skoven ud fra priserne i slutningen af 2006 havde en handelsværdi på mellem 7,5 mio. og 10 mio. kr. Skoven vil også efter den ændring af skovens udseende og af vilkårene for skovdrift og jagt, som fredningen medfører, have en betydelig værdi, idet der fortsat vil være tale om en smuk skov beliggende tæt ved kysten.

Ved fastsættelsen af tabet ved skovdrift tager kommissionen udgangspunkt i oplysningerne i skovdyrkerforeningens opgørelse fra januar 2007 om mulighederne for hugst før og efter fredningen, forøgede kulturomkostninger, konverteringsomkostninger, udgifter til tilplantning med eg, øgede udgifter til stormfaldsforsikring og udgifter til forstlig bistand mv.

For så vidt angår det areal på 14,97 ha, der er bevokset med gammel eg, finder kommissionen, at der ved fastsættelsen af erstatningen bør tages hensyn til, at der, hvis der ikke var sket fredning, kunne være opnået en betydelig indtægt ved renafdrift over nogle få år af egebevoksningen, mens der efter de ved fredningen fastlagte bestemmelser for hugst opnås en betydelig mindre indtægt ved skovning. Der må endvidere tages hensyn til mistede indtægter ved skovning af cypres og til, at de forandringer, fredningens gennemførelse medfører, i hvert fald i perioder kan føre til en vis forringelse af jagten. Det må endelig tages i betragtning, at den betydelige indskrænkning i dispositionsretten over ejendommen, som de yderst detaljerede bestemmelser om driften af ejendommen medfører, nok efter nogle potentielle køberes opfattelse forringer arealets herlighedsværdi betydeligt. På denne baggrund finder kommissionen, at den samlede erstatning for tabet ved fredningen af dette areal bør fastsættes til 2 mio. kr., svarende til godt 130.000 kr. pr. ha.

For så vidt angår det resterende bevoksede areal på 35,19 ha, der er bevokset med ung eg, bøg, gran mv., må det ved fastsættelsen af erstatningen lægges til grund, at fredningens bestemmelser om overgang til urørt skov, konvertering mv. medfører en formindskelse af indtægterne ved skovdrift og forøgede kulturomkostninger som det fremgår af skovdyrkerforeningens opgørelse af januar 2007. Der må endvidere tages hensyn til, at de forandringer, fredningens gennemførelse medfører, i hvert fald i perioder kan føre til en vis forringelse af jagten. Det må endelige tages i betragtning, at den betydelige indskrænkning i dispositionsretten over ejendommen, som de yderst detaljerede bestemmelser om driften af ejendommen medfører, nok efter nogle potentielle køberes opfattelse forringer dette areals herlighedsværdi. På denne baggrund finder kommissionen, at den samlede erstatning for tabet ved fredningen af dette areal bør fastsættes til 1,5 mio. kr., svarende til godt 40.000 kr. pr. ha.

Det må lægges til grund, at de forandringer af driften, som det ved fredningen pålægges ejeren at foretage, medfører en engangsudgift for ejeren til nytplantning med eg, og at ejeren ikke vil opnå udbytte af betydning ved disse nytplantninger. Det må endvidere lægges til grund, at de driftsmæssige forandringer, fredningen medfører, har påført ejeren en ekstra udgift til forstlig bistand udover udgiften til bistand i forbindelse med erstatningssagen. På denne baggrund finder

kommisionen, at der yderligere bør tillægges ejeren erstatning til dækning af disse udgifter med i alt 300.000 kr.

Herefter forhøjes den samlede erstatning til 3,8 mio. kr. Det bemærkes i den forbindelse, at det ikke kan antages, at forringelsen af skovens herligheds- og driftsværdi medfører en reduktion af det samlede gods handelsværdi, der overstiger den fastsatte erstatning.

Der findes ikke grundlag for at fastsætte et andet begyndelsestidspunkt for forrentningen end den 30. december 2006.

Herefter bestemmes:

Der fastsættes en erstatning på 3.800.000 kr. til ejeren, Egebjerggaard A/S, der forrentes som bestemt ved Naturklagenævnets afgørelse af 18. marts 2009.

Der tillægges ejeren 50.000 kr. i godtgørelse for udgifter til sagkyndig bistand, der kan udbetales til advokat Vibeke Westergaard, Advokatfirmaet Dahl, Esbjerg.

B. Vollmond

Gitte Hansen

Christian Als

**Naturklagenævnets afgørelse
af 18. marts 2009
om fredning af Agernæs Storskov
(NKN-111-00035)**

Fredningsnævnet for Fyns Amt har den 30. december 2006 truffet afgørelse om fredning af dele af Agernæs Storskov i den tidligere Otterup Kommune nu Nordfyns Kommune. Fredningens afgrænsning fremgår af fredningskortet.

Fredningsnævnets afgørelse er påklaget til Naturklagenævnet af Skov- og Naturstyrelsen (nu By- og Landskabsstyrelsen) for så vidt angår erstatningens størrelse, herunder det tilkendte for nedgang i herlighedsværdi, og påklaget af lodsejeren, Egebjerggård Gods, både for så vidt angår fredningens indhold og fredningerstatningens størrelse.

Baggrund for fredningssagen

Fredningssagen er rejst den 16. januar 1999 af Danmarks Naturfredningsforening. Fyns Amt er senere indtrådt som medsagsrejer, og fredningsforslaget er revideret den 25. marts 2004. Sagsrejserne har anført, at man ønsker at bevare og forbedre fredningsområdets karakteristiske og særegne insektfauna og videreudvikle den værdifulde egedominerede løvskov. Gamle kort viser, at dele af Agernæs Storskov har været bevokset i flere hundrede år, og antagelig har dele af området båret skov, siden skoven indvandrede efter istiden. Der findes optegnelser, der godtgør, at skoven allerede var domineret af eg i 1826. Skoven har derfor en lang kontinuitet som egedomineret skov, hvilket er afgørende for, at den har udviklet en stor, naturmæssig mangfoldighed. På udskiftningskortet fra 1781 og 1783 er langt hovedparten af området vist med skovsignatur. Formentlig har området allerede på dette tidspunkt været bevokset med eg. Jordbunden i området er præget af et meget tykt lag humusholdig, sort jord (1 meter) oven på lerholdig sandjord og med en relativ høj grundvandsstand – alt sammen forhold, der favoriserer eg.

Det er sagsrejsernes vurdering, at en fredning kan sikre, at insektfaunaens eksistensgrundlag bevares og forbedres ved, at der til stadighed i området er gammel egeskov. Der er samtidig en enestående mulighed for at bevare en lidt større naturskovpræget egeskov. Fyns Amt har som medsagsrejer anbefalet fredningen på grund af de entomologiske interesser i området og desuden oplyst, at der forekommer flere sjældne planter, bl.a. fredede orkidéarter og bregner i skoven. Agernæs Storskov

er det største sammenhængende naturskovsområde af egetræer på Fyn. Endvidere er det specielt, at den ligger så tæt ved kysten.

Insektinteresser: Agernæs Storskov er en meget artsrig insektlokalitet. Det skyldes områdets beliggenhed umiddelbart ud til kysten. Kystnære lokaliteter rummer flere arter end tilsvarende lokaliteter inde i landet, hvilket bl.a. skyldes, at mikroklimaet er anderledes for kystlokaliteter end for lokaliteter inde i landet. Endvidere har skoven i området i sig selv store kvaliteter i forhold til insektlivet, især den gamle egeskov, bl.a. på grund af skovens struktur med lysåbne partier og den ikke for intensive drift. Også tilstedeværelsen af dødt ved er et stort plus for insekter.

Agernæs Storskov er en af de meget få velbevarede, større egeskovslokaliteter på Fyn. Agernæs Storskov er den højest værdisatte sommerfuglelokalitet, der rummer 19 rødliste arter samt en række gullistede og regionalt sjældne storsommerfuglearter. Hertil kommer en række småsommerfuglearter, hvoraf en betydelig del må antages at blive rødlistearter, når der udarbejdes en liste for denne gruppe.

Blandt sommerfuglene kan specielt nævnes *Nemapogon falstriella*, som er meget sjælden på verdensplan og sjælden i Danmark med kun enkelte lokaliteter og få individer (natsommerfugl). Danmark har et særligt ansvar for denne art, fordi en væsentlig del af populationen ud fra det nuværende kendskab til arten findes her i landet. Arten synes i Danmark at være knyttet til kystnære skove med gamle egebevoksninger. Fredningens tiltag har til formål at fastholde og udbygge naturtypen ekstsensivt drevet egeskov med særligt henblik på at fastholde og underbygge områdets kvaliteter for insektarter.

Botaniske interesser: De største botaniske interesser i området findes i partier med ask og hassel samt i partier med ege/birkeskov med kristtorn som undervækst. Der er fundet bemærkelsesværdige arter som kongebregne samt vellugtende agermåne. Endvidere vokser orkideerne skovhullæbe og ægbladet fliglæbe i området.

Andre forhold: Skovens rekreative og landskabelige værdier er tillige blandt de væsentligste på Fyn. De hugstmodne bevoksninger af eg og bøg er imidlertid på sigt truet af renafdrift, hvorved såvel de entomologiske som de landskabelige værdier vil gå tabt for eftertiden.

Planstatus: Området ligger ifølge regionplanen i et "særligt biologisk interesseområde" og i "særligt landskabeligt/geografisk beskyttelsesområde" og inden for et "større sammenhængende landskabsområde". Hele området er landzone og fredsskovspligtigt.

Fredningsområdet

Fredningen omfatter matr.nr. 1bd Egebjerggård Hgd., Krogsbølle og dele af matr.nr. 1h samme sted. Ejendommen ejes af Egebjerggård Gods. Agernæs Storskov består af ældre hugstmodne løvtræsbevoksninger. Den del, der ønskes fredet, er domineret af egebevoksninger med en undervegetation af kristtom. 20 ha af de i alt 49,9 ha er bevokset med eg eller af egedomineret skov. Fredningsområdet er inddelt i 8 delområder.

De 8 delområder i fredningen er beskrevet i fredningsnævnets afgørelse. Særligt delområderne 1, 4 og 7 vurderes at være af største betydning for de entomologiske interesser inden for fredningen. Af de øvrige delområder har nogle også stor værdi, og andre udgør en barriere i forhold til insekternes spredning til andre områder. De enkelte delområders værdier og funktioner samt behovet for tiltag inden for fredningens delområder er bl.a. beskrevet nærmere på side 4-7 i fredningsnævnets afgørelse af 29. december 2006.

Fredningsnævnets afgørelse

Sagens baggrund og fredningsnævnets behandling af sagen fremgår af fredningsnævnets afgørelse på siderne 2-7. Forløbet af fredningssagen, herunder de centrale problemstillinger under fredningsnævnets behandling af sagen har været, om der i stedet kunne indgås en skovlovsaftale, om det er nødvendigt af hensyn til fredningen at have et forbud mod udsætning og fodring af fuglevildt samt især erstatningens størrelse, hvilket er beskrevet på siderne 7-9.

Fredningsnævnet har ikke fundet det nødvendigt, at der er forbud mod fodring og opdræt af fuglevildt, idet nævnet ikke har fundet, at et forbud vil have en tilstrækkelig effekt, da det er muligt at flytte udsætningen og opdræt til de tæt ved liggende arealer, hvilket vil bevirke, at opdræt derfra vil kunne flyve ind over det fredede område, hvor jagt efter forslaget er tilladt. Endvidere har nævnet fundet, at bestemmelsen om, at der i delområde 5A skal efterplantes med eg skal udgå, således at delområde 5A, hvor bøgen i dag er fremherskende, fortsat kan have bøgen som den fremherskende træsort. Nævnet har lagt vægt på, at natur- og jordbundsforholdene efter det oplyste her er til fordel for bøgen, og at bøgen allerede i dag er den fremherskende træsort inden for området. Endelig har fredningsnævnet fundet, at plejen så hurtig som muligt skal overgå fra ejeren til det offentlige. Nævnet kan tiltræde ejerens synspunkt om, at når ejeren ikke kan "høste frugten", er der ikke det fornødne incitament til at foretage plejen.

Klagerne

Fredningsnævnets afgørelse af 30. december 2006 er påklaget til Naturklagenævnet af Skov- og Naturstyrelsen (nu By- og Landskabsstyrelsen) for så vidt angår erstatningens størrelse, herunder det tilkendte for nedgang i herlighedsværdi, og påklaget af lodsejeren Egebjerggård Gods både for så vidt angår fredningens indhold og fredningserstatningens størrelse. Klagerne over fredningserstatningen er gengivet i Naturklagenævnets afgørelse af dags dato om erstatning for fredning af Agernæs Storskov. I det følgende gengives alene klagerne om fredningens indhold samt udtalelser hertil.

Sammenfattende kan indlæggene fra lodsejers advokat, herunder indlæg til fredningsnævnet med de væsentligste bilag om fredningens indhold, opsummeres således:

Det er forsat lodsejers opfattelse, at selve beslutningen om at frede ikke hviler på et tilstrækkeligt grundlag. Fredningsnævnet har ikke indhentet sagkyndig bistand om behovet for eller virkningen af en fredning i relation til de sjældne sommerfugle. Fredningen bygger derfor på et spinkelt grundlag, idet den alene bygger på redegørelsen fra Entomologisk Selskab for Fyn, der ikke er objektiv i denne sag. Der bør indhentes en sagkyndig redegørelse fra en uvildig instans. Det er således lodsejers opfattelse, at hensynet til insektfaunaen ikke er veldokumenteret. Endvidere finder lodsejeren, at indgåelse af en skovlovsaftale er et reelt alternativ af mindre indgribende karakter, som bør vælges frem for fredning. Der henvises til det tidligere anførte under fredningsnævnets behandling af sagen.

Lodsejeren har noteret sig med tilfredshed, at plejen af området så hurtigt som muligt skal overgå fra ejeren til det offentlige, samt at der forsat er adgang til at fodre og opdrætte fuglevildt, hvilket har en væsentlig betydning for godsets drift, idet denne omfatter afholdelse af fuglejagter mod betaling.

Lodsejeren anmoder Naturklagenævnet om at ophæve fredningen eller at indskrænke fredningens omfang væsentligt. Hvis fredningen gennemføres, bør Naturklagenævnet forhøje den fastsatte erstatning.

By- og Landskabsstyrelsen har påklaget erstatningsafgørelsen særligt for så vidt angår den tilkendte erstatning for nedgang i herlighedsværdi. Om fredningens indhold er alene anført, at styrelsen i øvrigt bemærker, at de entomologiske værdier er veldokumenterede, og at der ikke er behov for yderligere undersøgelser. Om indgåelse af skovlovsaftale, som anført af lodsejeren, henviser styrelsen til de skovøkonomiske beregninger, som er fremsendt til fredningsnævnet. Styrelsen oplyser videre, at

der i 2007 på ny er åbnet for tilskud til særlig drift og pleje af arealer i skove. Eksempler på aftaler om særlig drift er aftaler om udlæg af urørt skov og aftaler om bevaring af gamle træer.

Udtalelser om klagerne

Danmarks Naturfredningsforening (DN) har til klagerne i april 2008 bl.a. oplyst, at DN fastholder ønsket om, at dele af Agernæs Storskov fredes for at sikre fredningsområdets karakteristiske og særegne insektfauna og for at udvikle den biologiske, værdifulde og specielle egedominerede løvskov. Desuden vil DN fremhæve, at "Redegørelse for de entomologiske værdier i Agernæs Storskov, samt forslag til sikring af disse" fortsat anses som værende fyldestgørende dokumentation for Agernæs Storskovs store entomologiske værdier. DN finder, at den bedste måde at sikre dele af Agernæs Storskov på er ved at frede området, og ikke ved at indgå en skovlovsaftale. Denne betragtning er i overensstemmelse med styrelsens tilkendegivelse i fredningsnævnets afgørelse af 30. december 2006. En skovlovsaftale – i modsætning til en fredning – er tidsbegrænset og kan opsiges. Netop i relation til tilrettelæggelse af skovdrift er meget lange tidshorisonter af afgørende betydning. Ved at frede området sikres, at den værdifulde og specielle egedominerede løvskov udvikles, så den på længere sigt kommer til at bestå af en fleraldrende mosaik af hjemmehørende og lokalitetstilpassede løvtræsarter – et forløb som ikke kan opnås inden for en kort tidshorizont. En fredning af området sikrer desuden, at relevante interessenter høres forud for en eventuel dispensationsansøgning.

Lodsejeren har heroverfor fastholdt sine synspunkter om fredningen og desuden anført, at der ikke er grundlag for at hævde, at en skovlovsaftale er tidsbegrænset og kan opsiges. Af samme grund hævdes det, at en skovlovsaftale kan være egnet til at opnå det formål, som sagsrejsjerne ønsker med fredningen.

By- og Landskabsstyrelsen har til DN's oplysninger bl.a. præciseret, at det ikke er korrekt, at en skovlovsaftale er tidsbegrænset og kan opsiges. Skovlovsaftaler af den art, som i givet fald vil kunne komme på tale i dette tilfælde, vil være tidsubegrænsede netop af hensyn til de meget lange tidshorisonter, som DN nævner. Den vil desuden være bindende for både de nuværende og efterfølgende ejere, og endelig er vilkårene for opsigelse meget restriktive bl.a. med hensyn til tilbagebetaling af de ydede tilskud.

Naturklagenævnets afgørelse

I sagens behandling, herunder besigtigelse og offentligt møde den 19. maj 2008, har deltaget Naturklagenævnets 10 medlemmer: Lars Busck (formand), Ole Pilgaard Andersen, Marie Louise Andersen, Martin Glerup, Leif Hermann, Vibeke Peschardt, Anders Stenild, Inger Støjberg, Poul Søgaard og Jens Vibjerg.

Under besigtigelsen blev det oplyst, at mulighederne for at indgå en skovlovsaftale er ændret, siden fredningsnævnet traf afgørelse i sagen. Sagen blev på den baggrund stillet i bero indtil lodsejeren og By- og Landskabsstyrelsen samt Skov- og Naturstyrelsen havde undersøgt, om der kunne indgås en frivillig skovlovsaftale med samme indhold som fredningen.

Lodsejerens repræsentant har ved brev af 11. september 2008 bl.a. oplyst, at indgåelse af en skovlovsaftale vil være forbundet med direkte omkostninger for lodsejeren her og nu, såvel som driftsmæssigt over et længere forløb. Selv med den mest gunstige udmåling efter reglerne vil lodsejeren blive påført direkte udgifter. På den baggrund er der ikke indgivet en ansøgning om en skovlovsaftale.

Naturklagenævnet har ved anden afgørelse af dags dato truffet afgørelse om erstatningen for fredningen, hvortil der henvises.

Naturklagenævnet udtaler enstemmigt:

Det tiltrædes, at der gennemføres fredning efter naturbeskyttelseslovens kapitel 6 til sikring af Agernæs Storskov. Fredningsnævnets afgrænsning tiltrædes, således at fredningen omfatter de på kortbilaget viste arealer.

Idet fredningsnævnets afgørelse ophæves, fastsættes herefter følgende fredningsbestemmelser for det område, som er vist på medfølgende fredningskort:

§ 1 Formål

Fredningens formål er

- at bevare og forbedre eksistensgrundlaget for den i fredningsområdet karakteristiske og særegne insektfauna og videreudvikle en biologisk værdifuld, egedomineret løvskov,
- at bevare, udvide og videreudvikle egeskoven, så den på længere sigt kommer til at bestå af en fleralderende mosaik af både unge, mellemaldrende, gamle, hensygnende og døde træer

- ved at arbejde hen imod en tilstand, hvor skoven i størst muligt omfang overlades til sig selv (urørt skov), men dog bevares som en egedomineret skov, og
- at sikre offentlighedens fortsatte mulighed for at iagttage og opleve det specielle skovmiljø i fredningsområdet.

§ 2 Generelle bestemmelser for driften af fredningsområdet

Stk. 1. Tilplantning eller gentilplantning må kun foretages med eg og ask af oprindelig dansk herkomst. Dog er der for så vidt angår område 5A alene krav om, at gentilplantning skal ske med løvtræer, jf. § 13.

Stk. 2. Der må ikke anvendes gødning eller sprøjtemidler (pesticider) eller foretages jordbearbejdnings ved harvning eller pløjning.

Stk. 3. Vedligeholdelse af grøfter og dræn, der afvander arealer uden for fredningsområder, kan fortsætte i hidtidigt omfang. Grøfter og dræn, der alene afvander det fredede område, må ikke vedligeholdes. Der må ikke etableres nye grøfter og dræn, der medfører øget afvanding inden for det fredede område.

Stk. 4. Uanset efterfølgende bestemmelser om forbud mod hugst må træer, der udgør en fare for færdselen på Flyvesandsvej, fældes.

Stk. 5. I alle bevoksninger med cypres skal rydning af cypres være foretaget senest 2 år efter, at fredningen er endeligt gennemført.

Stk. 6. Kristtorn og vedbend søges bevaret.

Stk. 7. Renafdrift af grankulturer/-bevoksninger i området skal ske senest 2 år efter, at fredningen er endeligt gennemført, og tilplantning med eg og ask af oprindelig dansk herkomst skal være sket senest 5 år efter fredningens gennemførelse.

Stk. 8. Der må ikke foretages indsamling af dyr eller planter, medmindre dette tjener videnskabelige formål.

§ 3 Terrænændringer

Der må ikke foretages terrænændringer. Der må således ikke ske udnyttelse af råstofforekomster eller foretages opfyldning, planering eller afgravning med undtagelse af vedligeholdelse af veje og stier. Undtaget fra § 3 er vedligeholdelse og evt. etablering af grøfter og dræn, jf. § 2, stk. 3.

§ 4 Bebyggelse m.v.

Der må ikke opføres bebyggelse, herunder skure, boder og jagtthytter. Indhegning og indretninger til opdræt af fuglevildt må opsættes midlertidigt, men skal fjernes efter brug.

§ 5 Rekreative anlæg m.v.

Der kan med fredningsnævnets tilladelse opsættes informationstavler om fredningen passende steder. Under hensyn til at skoven efterhånden vil komme til at huse mange træer, som får lov at sygne hen, skal det oplyses, at færdsel sker på eget ansvar.

§ 6 Veje og stier

Der må ikke anlægges nye veje og stier i fredningsområdet. Nuværende veje og stier, som er vist på fredningskortet, kan vedligeholdes som hidtil. Eksisterende veje og stier må ikke afspærres eller nedlægges.

§ 7 Særlige bestemmelser for arealer, der udlægges til "urørt skov"

Stk. 1. På arealer, der ifølge bestemmelserne for de enkelte delområder udlægges til "urørt skov", må der ikke foretages hugst af stående træer eller ske fjernelse af vindfældede træer eller grene. Veje og stier kan dog friholdes. Ved "urørt skov" forstås i denne sammenhæng, at træerne skal stå til død og forfald. Grene og bark må ikke afskæres eller afbrækkes. Hugst eller sankning af brænde må ikke foretages. Det er dog tilladt, at de i felten markerede særligt værdifulde træer, maksimalt 50 kubikmeter pr. ha, kan fældes og udnyttes inden 20 år efter, at fredningen er endeligt gennemført, jf. dog § 13 for delområde 5A. Eg skal favoriseres i alle delområder, hvorfor træer, der vokser op i egenes kroner, skal fældes.

Stk. 2. Foryngelse af skoven skal om muligt foregå ved fri, naturlig succession, om nødvendigt ved at indhegne mindre arealer i en kortere årrække for at imødegå det høje vildttryk. Hvor det er nødvendigt, er det tilladt at plante ege af oprindelig dansk herkomst i grupper, som hegnes eller som plantes i rør. Foryngelse sker ved plejemyndighedens foranstaltning efter aftale med ejeren. Nyplantning efter afdrift, jf. §§ 11, 12 og 14, skal ske med et plantetal på ikke mindre end 1.500 pr. ha., som foretages af ejeren, der også etablerer nødvendige kulturhegn. Der må ikke foretages bearbejdning af jordbunden eller deponering af dødt ved fra andre skovarealer. Efter nyplantning af kulturer eller efter afdrift overgår ansvaret for udgifterne til kulturpleje og bevoksningspleje, indtil bevoksningen overgår til "urørt skov", til plejemyndigheden. Eventuelle indtægter i forbindelse med bevoksningen tilfalder plejemyndigheden.

Stk. 3. Hegning af arealer, bortset fra nødvendige hegn ved nyplantning, kræver fredningsnævnets tilladelse.

§ 8 Bestemmelser for delområde 1

Delområdet udlægges til "urørt skov" efter bestemmelserne i § 7. Cypres hugges bort senest 2 år efter, at fredningen er gennemført.

§ 9 Bestemmelser for delområde 2

Delområdet udlægges til "urørt skov" efter bestemmelserne i § 7. Cypres hugges bort senest 2 år efter, at fredningen er gennemført.

§ 10 Bestemmelser for delområde 3

Delområdet udlægges til "urørt skov" efter bestemmelserne i § 7.

§ 11 Bestemmelser for delområde 4

I delområde 4 skal hele underskoven af cypres være hugget bort senest 2 år efter, at fredningen er endeligt gennemført. Indtil da kan cypres fortsat udnyttes til pyntegrønt. Ligeledes skal cypresserne i afdeling 13 litra a, være hugget bort senest 2 år efter, at fredningen er gennemført. Dette areal skal herefter tilplantes med eg af oprindelig dansk herkomst. Hugst af andre træarter end cypres er ikke tilladt i delområdet. Efter borthugst af cypres udlægges hele delområdet med undtagelse af afdeling

13, litra e, til "urørt skov" efter bestemmelserne i § 7. Afdeling 13, litra e, kan drives i almindelig skovdrift og skal genkultiveres ved tilplantning med eg af oprindelig dansk herkomst. Den nye bevoksning drives efter principperne for naturnær skovdrift, og bevoksningen skal være mindst 120 år inden foryngelse. Foryngelse i afdrift større end 0,5 ha må ikke finde sted.

§ 12 Bestemmelser for delområde 5

Delområdet kan fortsat udnyttes til almindelig skovdrift, jf. dog § 2. Grankulturerne i delområdet, afdeling 7, litra c og f, samt afdeling 8, litra b, c og e, skal senest 2 år efter, at fredningen er gennemført, renafdrives. De renafdrevne arealer tilplantes med eg af oprindelige dansk herkomst inden 5 år efter, at fredningen er gennemført. Herefter drives området i almindelig skovdrift med en stærk hugst (D-hugst), indtil bevoksningen er 100 år, hvorefter den overgår til "urørt skov" efter bestemmelserne i § 7.

§ 13 Bestemmelser for delområde 5A

Bøgeskoven drives i almindelig skovdrift, jf. dog § 2. Der kan dog maksimalt foretages afdrift af indtil 0,5 ha store arealer ad gangen og med efterfølgende tilplantning af løvtræ af oprindelig dansk herkomst i et antal af ikke mindre end 1.500 planer pr. ha. Ved hugst skal efterlades i gennemsnit 4 store og gamle bøgetræer pr. ha (spredt over arealet), som markeres af plejemyndigheden. Foryngelse af skoven i delområdet skal foregå kontinuerligt over om muligt 30 år. Den nye bevoksning skal drives efter principperne for naturnær skovdrift, hvilket indebærer, at bevoksningen skal være mindst 120 år inden foryngelse. Foryngelse i afdrift større end 0,5 ha må ikke finde sted.

§ 14 Bestemmelser for delområde 6

Delområdet skal senest 2 år efter, at fredningen er gennemført, renafdrives og tilplantes med eg af oprindelig dansk herkomst inden 5 år efter, at fredningen er gennemført. Delområdet kan efter tilplantning udnyttes til almindelig skovdrift, jf. dog § 2. Den etablerede bevoksning hugges med stærkt hugst (D-hugst), indtil bevoksningen er 100 år. Herefter udlægges området til "urørt skov" efter bestemmelserne i § 7.

§ 15 Bestemmelser for delområde 7

Stk. 1. Delområdet kan fortsat drives som løvskov med den begrænsning, at der ikke må afdrives større areal end $\frac{1}{4}$ ad gangen. Hassel- og askebevoksninger skal drives i stævning.

Stk. 2. Med henblik på at undgå fortsat frøspredning til de hosliggende arealer med "urørt skov" skal følgende grankulturer renafdrives senest 2 år efter, at fredningen er gennemført: Afdeling 12, litra c, e, f, h, og afdeling 17, litra b. Efter renafdrift henlægges arealerne til fri succession. Arealerne kan herefter drives som anført i stk. 1.

Stk. 3. Senest 2 år efter, at fredningen er gennemført, skal alle nåletræer fjernes fra afdeling 12, litra d og g.

§ 16 Naturpleje og naturgenopretning

Stk. 1. Fredningen er ikke til hinder for at gennemføre naturpleje og naturgenopretning, som ikke strider mod fredningens formål, herunder partiel hævning af vandstanden omkring de lokaliteter, hvor kongebregne findes i den vestlige del af delområde 7.

Stk. 2. I hele fredningsområdet skal opvækst af nåletræer fjernes. Hvis ejeren ikke fjerner nåleopvækst, har plejemyndigheden, efter fredningsnævnets afgørelse, ret til at fjerne opvæksten. Tilsvarende gælder for træer, der vokser op i egenes kroner og truer egetræerne, jf. § 7.

Stk. 3. Hvis ejeren ikke har brug for veje og stier, foretages vedligeholdelse (af hensyn til offentlighedens adgang) af plejemyndigheden.

§ 17 Offentlighedens adgang

Stk. 1. Offentlighedens adgang sker efter de til enhver tid gældende bestemmelser i naturbeskyttelsesloven.

Stk. 2. Forskere kan, med ejerens tilladelse, færdes uden for veje og stier i forbindelse med botaniske eller faunistiske undersøgelser.

§ 18 Dispensation

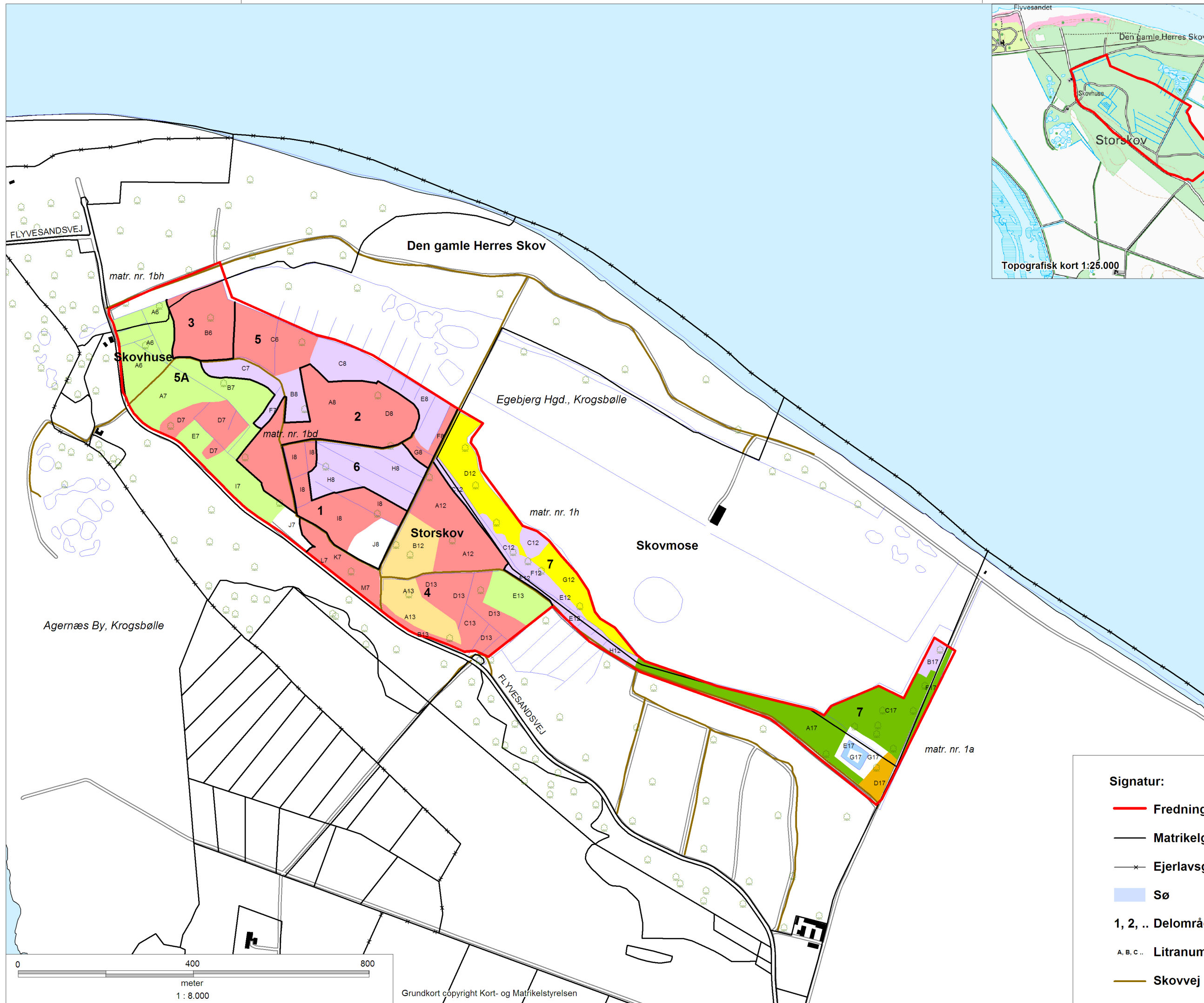
Fredningsnævnet kan meddele dispensation fra bestemmelserne, når det ansøgte ikke strider mod fredningens formål, jf. naturbeskyttelseslovens § 50.

På Naturklagenævnets vegne

Lars Busck

Afgørelsen er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. naturbeskyttelseslovens § 82. Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, jf. lovens § 88, stk. 1.

Del af
AGERNÆS STORSKOV

Del af
Egebjerggård Hgd., Krogsbølle

Nordfyns Kommune

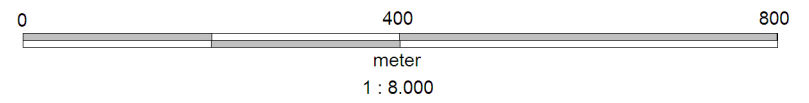
FREDNINGSKORT

NATURKLAGENÆVNETS
fredningsafgørelse af
18. marts 2009

J. nr. NKN-111-00035

Signatur:

Fredningsgrænse	Cypres
Matrikelgrænse	Nål
Ejerlavsgrense	Ær
Sø	Ask
1, 2, .. Delområder	Bøg
A, B, C.. Litranummer	Eg
Skovvej	Andet løv

Naturklagenævnets afgørelse
af 18. marts 2009
om erstatning i anledning af fredning af Agernæs Storskov
(NKN-111-00035)

Fredningsnævnet for Fyns Amt har den 30. december 2006 truffet afgørelse om fredning af dele af Agernæs Storskov i den tidligere Otterup Kommune nu Nordfyns Kommune. Fredningens afgrænsning fremgår af fredningskortet.

Fredningsnævnets afgørelse er påklaget til Naturklagenævnet af Skov- og Naturstyrelsen (nu By- og Landskabsstyrelsen) for så vidt angår erstatningens størrelse, herunder det tilkendte for nedgang i herlighedsværdi, og påklaget af lodsejeren Egebjerggård Gods både for så vidt angår fredningens indhold og fredningserstatningens størrelse.

Baggrunden for fredningssagen, fredningsområdet, fredningens indhold og fredningsnævnets behandling af sagen fremgår af Naturklagenævnets afgørelse af dags dato om fredning af Agernæs Storskov.

Fredningsnævnets afgørelse om erstatning

Fredningsnævnets afgørelse omfatter i alt 49,9 ha nyfredede arealer, der ejes af én lodsejer. Fredningsnævnet har tillagt lodsejeren en erstatning på i alt **3.131.620,00 kr.**

Takster samt fredningsnævnets bemærkninger til de fremsatte erstatningskrav fremgår af erstatningsafgørelsens side 6-7. Centralt i sagen har været, om lodsejers erstatningskrav for tabt herlighedsværdi og driftstab (baseret på ejendomsmæglerens vurdering og Dansk Skovdyrkerforenings opgørelse) skulle tages til efterretning, *eller* om Skov- og Naturstyrelsens oplysninger om skovøkonomiske beregninger sammenholdt med standardbeløb pr. ha skulle danne grundlag for fredningsnævnets erstatningsfastsættelse. På side 2-6 i erstatningsafgørelsen er parternes indlæg herom gengivet. Fredningsnævnet har valgt at tilslutte sig styrelsens forslag om, at erstatning for overgang til urørt skov fastlægges som ved frivillige aftaler ved benyttelse af standardbeløb pr. ha. Der er fastsat en takst på 50.000 kr./ha for udlæg af gammel eg til urørt skov, og 40.000 kr./ha for yngre eg til

urørt skov og for eg, der overgår til urørt skov om 100 år med hugst, indtil da en takst på 20.000 kr./ha. Det giver samlet et beløb på **1.051.620 kr.**

Om herlighedsværdi anfører fredningsnævnet: Nævnet finder at kunne lægge til grund, at fredningen kun berører en begrænset del af ejendommen, at fredningsindgrebet, i forhold til den drift ejeren hidtil har foretaget på fredningsområdet, ikke er drastisk, at fredningen ikke begrænser fredningsområdets brug til jagt, og at der i fredningen er mulighed for at foretage hugst af bøgebevoksninger og egebevoksninger, hvor der begge steder er værdifuldt træ at hente. På den anden side finder fredningsnævnet, at fredningen er så væsentligt et indgreb i ejendommen, at dennes herlighedsværdi påvirkes. Ved fastsættelse af erstatningen for nedgangen i herlighedsværdien vil der være tale om et meget stort skøn, hvori den af ejeren indhentede skønserklæring kun kan have vejledende betydning. Fredningsnævnet har fundet, at nedgang i herlighedsværdi skønsmæssigt kan fastsættes til **2.000.000 kr.** Endvidere tilkendes grundtakst med ½ takst til 1.600 kr., hvilket i alt giver **80.000 kr.**

Fredningsnævnet har ikke fundet, at der skulle tilkendes erstatning for mistede indtægter under fredningssagens forløb, idet et evt. beløb herfor er indeholdt i den skønsmæssigt fastsatte erstatning. Under hensyn til at erstatningen er udmålt efter dagens prisforhold, har fredningsnævnet ikke fundet (som fremført af lodsejeren) grundlag for at fastsætte et tidligere tidspunkt for rentens påbegyndelse end den i loven gældende, hvorefter beløbene forrentes fra afgørelsesdatoen. Der er desuden ydet lodsejeren en godtgørelse for nødvendige udgifter til sagkyndig bistand på **70.000 kr.**

Erstatningen og godtgørelsen udredes med ¾ af staten og ¼ af Fyns Amt.

Klagerne

Fredningsnævnets afgørelse af 30. december 2006 er påklaget til Naturklagenævnet af Skov- og Naturstyrelsen (nu By- og Landskabsstyrelsen) for så vidt angår erstatningens størrelse, herunder det tilkendte for nedgang i herlighedsværdi, og påklaget af lodsejeren, Egebjerggård Gods, både for så vidt angår fredningens indhold og fredningserstatningens størrelse. Klagerne over fredningens indhold er gengivet i Naturklagenævnets afgørelse af dags dato om fredning af Agernæs Storskov. I det følgende gengives alene klagerne over fredningserstatningen.

Hvis Naturklagenævnet vurderer, at der skal ske fredning af området i samme omfang som fredningsnævnet, gør lodsejeren gældende, at der må ske en forhøjelse af fredningserstatningen. Der henvises til godsets nedgang i handelsværdi/herlighedsværdi og dispositionsret, herunder særligt de skovøkonomiske beregninger.

Herlighedsværdi: Lodsejeren har indhentet en erklæring fra en ejendomsmægler til brug for fredningsnævnets behandling af sagen. Der er en betydelig difference mellem mæglerens vurdering af ejendommen (10 mio. kr. for tab af herlighedsværdi og dispositionsret) og det skøn, fredningsnævnet har udøvet (2 mio. kr. for nedgang i herlighedsværdi). Lodsejeren finder, at der må fastsættes en højere erstatning for nedgang i herlighedsværdi, idet det må inddrages, at Egebjerggård Gods fremstår sjældent helstøbt og vedligeholdt sammenlignet med andre godser i Danmark. Der henvises i øvrigt til en udtalelse fra Skovdyrkerforeningen Fyn, som giver udtryk for, at Skov- og Naturstyrelsens vurdering i forbindelse med fredningen er udtryk for politisk vedtagne værdier. Det er ganske udokumenteret, om det er korrekt, at opretholdelsen af gammel eg som urørt skov vil bidrage til at fastholde eller forøge de naturmæssige og landskabelige værdier i Storskoven, og at potentielle købere vil værdsætte forekomsten af gammel løvskov, uanset det måtte indebære partier med lysåbninger under tilgroning. Det vil afhænge af den enkelte købers formål med købet. Efter praksis tillægges der erstatning for nedgang i herlighedsværdi, der kan dokumenteres. En sådan dokumentation for tabet findes i denne sag.

Skovøkonomiske beregninger – driftstab: Der er under fredningssagen fremsat et erstatningskrav på 5.586.330 kr. ud fra skovøkonomiske beregninger foretaget af Skovdyrkerforeningen Fyn. Fredningsnævnet har anvendt standardværdier, som foreslået af styrelsen, frem for at tage udgangspunkt i de skovøkonomiske beregninger, hvilket bl.a. skyldes, at bevoksningerne af gammel eg afviger fra de vedmasser og kvaliteter, der indgår i det anvendte tabelværk. Lodsejeren anmoder om, at Naturklagenævnet i stedet tager udgangspunkt i Skovdyrkerforeningens skrivelse af 19. januar 2007. Ifølge denne vil en passende erstatning som minimum skulle fastsættes til 4.863.084 kr., hvilket afviger væsentligt fra den erstatning, som er fastsat for de driftsmæssige forhold. Endvidere bør erstatningen, i lyset af at sagen har verseret i adskillige år, forrentes fra fredningsforslaget blev offentliggjort i det tidlige efterår 1998. Den begrænsede råderet over ejendommen har betydet, at arealerne ikke har kunnet drives på sædvanlig vis, og årligt har medført tab. Eksempelvis har lodsejeren ikke måtte gødske cypresser, hvorfor man heller ikke har kunnet sælge cypres til selvklip. Der har også været forbud mod afklipping af kristtjørn. Den manglende indtægt fra selvklip af disse to arter modsvarer alene 105.000 kr.

Sammenfattende anmoder lodsejeren Naturklagenævnet om at ophæve fredningen eller at indskrænke fredningens omfang væsentligt. Hvis fredningen gennemføres, bør Naturklagenævnet forhøje den fastsatte erstatning.

By- og Landskabsstyrelsen har påklaget erstatningsafgørelsen særligt for så vidt angår den tilkendte erstatning for nedgang i herlighedsværdi. Egebjerggård Gods er en ejendom, hvis karakter givetvis både har stor driftsmæssig værdi og stor herlighedsværdi. En evt. nedgang i herlighedsværdi ved fredning af de 50 ha af Agernæs Storskov er vanskelig at fastsætte, men det er styrelsens opfattelse, at der ikke vil ske tab i herlighedsværdi for den samlede ejendom. En reduceret herlighedsværdi for skoven kan efter styrelsens opfattelse inddeles i følgende elementer:

- Tab i mulighed for færdsel og jagt på arealer: Det er styrelsens vurdering, at færdsel og jagt ikke forringes ved fredningen. Derfor vil der ikke være tab i herlighedsværdi herved.
- Tab i råderet: Kommunen vil være fremtidig plejemyndighed efter fredningen. Plejen sker efter aftale med ejeren, og ejeren har indflydelse på, hvornår plejen skal foregå. Endelig kan ejeren i princippet selv vælge at udføre plejen. Der ses heller ikke noget tab i herlighedsværdi herved.
- Tab som følge af udlæg til urørt skov: Denne del vedrører æstetikken på ejendommen og det forhold, at urørt skov med døde og evt. væltede træer af nogle kan opfattes som en rodet skov. I den sammenhæng bemærkes, at det kun er ca. 30 ha, der skal udlægges til urørt skov. Det vil sige, at kun 6% af ejendommens samlede skovareal vil fremstå som urørt. Hverken konkret i forhold til Agernæs Storskov eller set i forhold til ejendommens samlede skovareal vurderes dette at have herlighedsmæssig betydning. Desuden ligger skoven ikke tæt på ejendommens hovedbygning. I luftlinje er der mere end 900 m mellem hovedbygningen og det fredede område.

Tilbage står den båndlægning, der følger af ejerens nedsatte dispositionsret over skovarealet med henblik på nyplantning m.v. Set ud fra den samlede ejendoms driftsmuligheder vil der ikke være væsentlige begrænsninger i mulighederne for at agere på skovarealerne, da det kun er ca. 50 ha og ca. 10 % af skovarealet, der udtages. Det er styrelsens vurdering, at en fredning som udgangspunkt ikke bør udløse erstatning for manglende dispositionsret. Styrelsen vil dog ikke udelukke, at der kan blive tale om at yde en beskeden, selvstændig erstatning, uanset at der af fredningsnævnet er ydet ½ grundtakst for fredskovspligtige arealer, hvor der normalt ikke ydes grundtakst. Styrelsen finder, at fredningsnævnets tilkendte erstatning på tabt herlighedsværdi på 2 mio. kr., svarende til 40.000 kr./ha er urealistisk stor.

Lodsejeren har til styrelsens klage bl.a. fremført, at det forekommer uforståeligt, at styrelsen indleder med at konstatere, at godset har stor herlighedsværdi og stor driftsværdi, og dernæst fastslår, at fredningen samlet set ikke bevirker noget tab af herlighedsværdi for ejendommen. Fredningen indebærer en begrænsning på, hvilke træer der må plantes i området, hvilket udgør en forringelse af jagen. Det er heller ikke rigtigt, når styrelsen anfører, at udlæg af urørt skov ikke medfører et tab. Der er ikke kun tale om æstetik, idet der rent faktisk ikke kan disponeres over denne del af skoven, og den dermed heller ikke har nogen driftsmæssig anvendelse. At der tilbagestår ca. 90 % af ejendom-

men forekommer generelt ikke som noget argument for, at der ikke skal ydes erstatning. Styrelsens tilkendegivelse om, at der som udgangspunkt ikke bør ydes erstatning for manglende dispositionsret er et holdningspræget argument.

Naturklagenævnets afgørelse

I sagens behandling, herunder besigtigelse og offentligt møde den 19. maj 2008, har deltaget Naturklagenævnets 10 medlemmer: Lars Busck (formand), Ole Pilgaard Andersen, Marie Louise Andreasen, Martin Glerup, Leif Hermann, Vibeke Peschardt, Anders Stenild, Inger Støjberg, Poul Søgaard og Jens Vibjerg.

Naturklagenævnet har ved anden afgørelse af dags dato truffet afgørelse om fredningen, hvortil der henvises.

Naturklagenævnet udtaler enstemmigt:

Erstatningen bør modsvare den nedgang i handelsværdien af det berørte areal, som fredningen bevirker. Da arealet ikke afstås, og da lodsejeren samtidig beholder værdien af de bedste egetræer samt herlighed og jagt, må erstatningen fastsættes til et beløb, der ligger væsentligt under handelsværdien – men som dog samtidig modsvarer det driftstab, som lodsejeren lider ved ikke fremover at kunne dyrke skoven frit, men er bundet af urørt skov.

Boniteten for både eg, bøg og gran må efter nævnets vurdering ansættes noget højere, end lodsejeren har gjort i sin erstatningsberegning. Det betyder, at erstatningen for fredningen bliver lavere, da lodsejeren fortsat beholder værdien af træerne. Naturklagenævnet finder på den baggrund, at der ved beregning af erstatningen for skovarealer bør anvendes en realrente 5%, der er højere end den af lodsejeren anvendte på 2 % og den af styrelsens foreslåede rente på 3 %.

På denne baggrund fastsættes erstatningen til 40.000 kr./ha for udlæg af gammel eg til urørt skov, for yngre eg til urørt skov og for eg, der overgår til urørt skov om 100 år med hugst, hvilket medfører en fredningserstatning på i alt **1.996.000 kr.** Desuden tilkendes der halv grundtakst, 1.900 kr./ha for i alt 49,9 ha, hvilket giver en erstatning på i alt **94.810 kr.**

Ved fastsættelse af erstatningen for nedgangen i herlighedsværdien vil der være tale om skøn, hvori de af parterne fremførte synspunkter om tab af råderet, tab af retten til færdsel og jagt, nedsat dispo-

sitionsret og udlæg af arealer til urørt skov alle indgår (om end med forskellig styrke) og skal sammenholdes med de bestemmelser, som fredningen pålægger fredningsområdet.

Et flertalt på 6 medlemmer ville tilkende en erstatning på 1,0 mio. kr. for nedgangen i herlighedsværdi.

Mindretallet (Ole Pilgaard, Anders Stenild, Inger Støjberg og Jens Vibjerg) fandt, at der skulle tildeles lodsejeren 3,0 mio. kr. for tab af herlighedsværdi.

Erstatningen fastsættes herefter i overensstemmelse med flertallets stemmeafgivning.

Endvidere tilkendes lodsejeren en godtgørelse for nødvendige udgifter til sagkyndig bistand under sagens behandling i Naturklagenævnet på 87.205 kr. ekskl. moms i medfør af naturbeskyttelseslovens § 47.

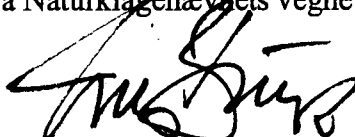
Den samlede udgift på **3.090.810 kr.** til fredningserstatningen og sagkyndig bistand på 87.205 kr. ekskl. moms skal afholdes efter lovens hovedregel med $\frac{1}{4}$ af udgiften til kommunen og $\frac{3}{4}$ til staten.

Erstatningen – men ikke godtgørelsen for sagkyndig bistand – forrentes, jf. naturbeskyttelseslovens 39, stk. 4, fra fredningsnævnets afgørelse af 30. december 2006 med en rente svarende til Nationalbankens diskonto.

Naturklagenævnets afgørelse om erstatningsudmåling (men ikke størrelsen af de tilkendte omkostningsbeløb) kan efter naturbeskyttelseslovens § 45 påklages til Taksationskommissionen af ejeren samt af By- og Landskabsstyrelsen og Nordfyns Kommune.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, Naturklagenævnets afgørelse er meddelt den klageberettigede. Klage skal indgives skriftligt til Naturklagenævnet, Rentemestervej 8, 2400 København NV, der videresender klagen til Taksationskommissionen.

På Naturklagenævnets vegne

Lars Busck

FREDNINGSNÆVNET>

**Fredning af del af Agernæs Storskov,
Otterup kommune, Fyns Amt**

**Fredningsnævnets afgørelse af 30. december 2006 og frednings-
nævnets erstatningsafgørelse af samme dato**

Begæringen om fredning

Fredningsnævnet bekendtgjorde den 6. januar 1999, at Danmarks Naturfredningsforening i medfør af naturbeskyttelseslovens § 33 havde rejst sag om fredning af del af Agernæs Storskov, beliggende i Otterup kommune.

Forslaget omfatter matriklerne: Del af matr. nr. 1-e Egebjerggård Hgd., Krogsbølle, og del af matr. nr. 1-h smst. Forslaget omfatter i alt 49,9 ha inddelt i 8 delområder.

Fredningsbegæringen var hovedsagelig begrundet i, at man ønskede at bevare og forbedre fredningsområdets karakteristiske og særegne insektfauna og videreudvikle den værdifulde egedominerede løvskov.

Ejendommen ejes af Egebjerggård A/S, Alleen 10, 5450 Otterup.

Problemerne under sagens forløb har hovedsagelig været, at der skulle udarbejdes et nyt fredningsforslag, hvilket blev lavet af Fyns Amt, efter at amtet var indtrådt i sagen som medsagsrejer. Herudover har der været en del møder med lodsejeren og forhandlinger vedrørende mulighederne for at indgå en skovaftale i stedet for at frede ejendommen. Skov- og Naturstyrelsen har imidlertid anført, at skovaftale ikke er et velegnet instrument i denne sag og henvist til, at fredning er en bedre løsning.

Beskrivelse

Baggrunden for forslaget om fredning af dele af Agernæs Storskov

Sagsrejerne har om baggrunden for fredning af dele af Agernæs Storskov oplyst:

Agernæs Storskov består i dag overvejende af ældre hugstmodne løvtræsbevoksninger. Den del der ønskes fredet, er domineret af egebevoksninger med en undervegetation af kristtorn. Ud af de 49,9 ha der ønskes fredet, er 20 ha bevokset med eg eller af egedomineret skov.

Gamle kort viser, at dele af Agernæs Storskov har været bevokset i flere hundrede år, og antagelig har dele af området båret skov, siden skoven indvandrede efter Istiden. Der findes optegnelser, som godtgør, at skoven allerede var domineret af eg i 1826, idet den på den tid blev takseret af C. D. Oppermann. Skoven har derfor en lang kontinuitet som egedomineret skov, hvilket er afgørende for, at den udviklet en stor mangfoldighed naturmæssigt. På udskiftningskortet fra 1781 og 1783 over området er langt hovedparten af området vist med skovsignatur og bærer navne som "Peter Sørensen Skov", "Gampekiærs Eng" og "Lelund", formentlig har området allerede på dette tidspunkt været bevokset med eg. Jordbunden i området er præget af et meget tykt lag humusholdig, sort jord (1 meter) oven på en lerholdig sandjord og med en relativ høj grundvandsstand - alt sammen forhold, der favoriserer eg.

Insektinteresser

Agernæs Storskov er en meget artsrig insektlokalitet. Det skyldes 2 forhold. For det første er områdets beliggenhed umiddelbart ud til kysten. Kystnære lokaliteter rummer alt andet li-

ge som regel flere arter end tilsyneladende tilsvarende lokaliteter inde i landet. Dette skyldes bl.a., at mikroklimaet er anderledes for kystlokaliteter end for lokaliteter inde i landet. For det andet har skoven i området i sig selv store kvaliteter i forhold til insektlivet, herunder især den gamle egeskov, skovens struktur med lysåbne partier og den ikke for intensive drift. Også tilstedeværelsen af dødt ved er et stort plus i forhold til insekter.

Agernæs Storskov er en af de meget få velbevarede, større egeskovslokaliteter i Fyns Amt. I en registrering af de 45 vigtigste sommerfuglelokaliteter i Fyns Amt optræder Agernæs Storskov som den højest værdisatte. Lokaliteten rummer 19 rødlistede arter samt en række gullistede og regionalt sjældne storsommerfuglearter. Hertil kommer en række småsommerfuglearter, hvoraf en betydelig del må antages at blive rødlistearter, når en rødliste udarbejdes for denne gruppe.

Blandt sommerfuglene kan specielt nævnes *Nemapogon Falstriella*, som er meget sjælden på verdensplan og sjælden i Danmark med kun enkelte lokaliteter og få individer. Danmark har et særligt ansvar for denne art, fordi en væsentlig del af populationen ud fra det nuværende kendskab til arten findes her i landet. Arten synes i Danmark at være knyttet til kystnære skove med gamle egebevoksninger.

De i dette fredningsforslag foreslåede tiltag har til formål at fastholde og udbygge naturtypen ekstensivt drevet egeskov med særligt henblik på at fastholde og underbygge områdets kvaliteter for insektarter.

Sagsrejserne har oplyst, at der sammenfattende er tungtvejende grund til at søge at bevare og beskytte områdets naturværdier.

Botaniske forhold

Fyns Amt har registreret de botaniske interesser indenfor området. De største botaniske interesser findes i partier med ask og hassel samt i partier med ege/birkeskov med kristtorn som undervækst. Der er fundet bemærkelsesværdige arter som kongebregne samt vel-lugtende agermåne. Endvidere vokser i området orkideerne skovfugllæbe og ægbladet fliglæbe.

Andre forhold

Skovens rekreative og landskabelige værdier er tillige blandt de væsentligste på Fyn.

De hugstmodne bevoksninger af eg og bøg er imidlertid på sigt truet af renafdrift, hvorved såvel de entomologiske som de landskabelige værdier vil gå tabt for eftertiden, såfremt der ikke foretages fredning efter sagsrejsernes opfattelse.

Sagsrejserne har vurderet, at en fredning kan sikre, at insektfaunaens eksistensgrundlag bevares og forbedres ved, at der til stadighed i området er gammel egeskov. Det er samtidig en enestående mulighed for at bevare en lidt større naturskovpræget egeskov.

Planstatus

Forslagets område ligger i henhold til regionplan 2001-2013 i "særligt biologisk interesse-område" og i "særligt landskabelig/geografisk beskyttelsesområde" inden for "et større sammenhængende landskabsområde". Hele området ligger i landzone undergivet fredskovs-pligt.

Beskrivelse af de 8 delområder

Delområde 1

Delområdet omfatter: Afdeling 8, litra i,j. (I alt 3,38 ha).

Delområdet består af gammel egeskov af varierende tæthed. Generelt er delområdet ret lysåbent og overvejende karakter af naturskovlignende ekstensivt drevet egeskov. I den sydvestlige del af området findes underskov af planten cypres, mens den øvrige del af området præges af spredt, selvsået underskov af birk m.m. Efter stormen i 1999 ligger der en større mængde dødt ved (eg).

Generelt er delområdet af største betydning i entomologisk henseende, og det er levested for en artsrig og sjælden insektfauna, der bl.a. omfatter den internationalt sjældne småsommerfugl *Nemapogon Falstriella*.

Der er intet aktuelt plejebestov for delområde 1, bortset fra hurtig fjernelse af cypres.

Delområde 2

Delområdet omfatter: Afdeling 7, litra h; afdeling 8, litra a,d. (I alt 5,04 ha).

Delområdet består overvejende af gammel egeskov af naturskovlignende karakter med enkelte andet løvtræ, bøg og enkelte cypres. En mindre del af området - afdeling 8, litra d - udgøres af en yngre egekultur (1961). Området er i særlig grad karakteristisk ved en spontan og visse steder tæt forekomst af kristtorn som underskov. I entomologisk henseende er delområde 2 særdeles værdifuld. Det huser en artsrig insektfauna, der specielt er knyttet til den gamle egeskov. Den sydlige del af afdeling 8, litra a, fremstår som et soleksponeret skovbryn og er af væsentlig betydning for en lang række dagaktive, nektarsøgende insekter, der er afhængig af blomstrende kristtorn og nektarkilder. Dette lysåbne skovmiljø er akut truet af den syd herfor plantede kultur af rødgran (afdeling 8, litra h), da denne kultur i takt med træernes vækst inden for få år vil medføre permanent skygge på stedet, med mindre der gribes ind.

Delområdet kræver ingen aktuel pleje, bortset fra hurtig fjernelse af cypres samt en forbedring af ovennævnte lysforhold.

Delområde 3

Området omfatter: Afdeling 6, litra l (i alt 2,22 ha).

Området består udelukkende af gammel, højstammet egeskov, plantet i 1903. Enkelte ege er faldet i forbindelse med stormen i 1999. Området er entomologisk værdifuld.

Området kræver ingen aktuel pleje.

Delområde 4

Området omfatter: Afdeling 7, litra k, l, m; afdeling 12, litra a, b; afdeling 13, litra a, b, c (i alt 10,25 ha).

Området består hovedsagelig af gammel, højstammet egeskov, plantet i slutningen af 1800-tallet. Egeskoven er overalt karakteristisk ved en tæt underetage af cypresser.

De store entomologiske kvaliteter i delområdet, der udgør en væsentlig af det samlede fredningsområde, er knyttet til den gamle egeskov. Imidlertid forhindrer den tætte underskov af cypresser udviklingen af en naturlig skovbundsflora, som kunne være levested for en lang række insektarter.

Udover rydning af cypresserne er der intet aktuelt behov for pleje i delområdet.

Delområde 5

Delområdet omfatter: Afdeling 6, litra c; afdeling 7, litra c, f; afdeling 8, litra b, c, e, f og g (i alt 6,08 ha).

Området består henholdsvis af helt unge eller yngre egekulturer og af kulturer af rødgran eller sitkagran af varierende alder. Området er beliggende centralt inden for fredningsområdet og adskiller delområderne 2 og 3 samt grænser over en strækning op til delområde 5 A.

Der er ingen væsentlige entomologiske interesser knyttet til delområdet i den nuværende tilstand. Imidlertid udgør grankulturerne, afdeling 7, litra c, f, og afdeling 8, litra b, en betydelig barriere for insekternes spredning mellem de omkringliggende løvskovsarealer. Disse grankulturer bør af hensyn til insekternes spredningsmuligheder konverteres til eg senest få år efter, at fredningen er endeligt gennemført.

Herudover er der intet aktuelt behov for pleje.

Delområde 5 A

Delområdet omfatter: Afdeling 6, litra a; afdeling 7, litra a, b, d, e, g, i, j (i alt 8,54 ha).

Området består overvejende af gammel løvskov, hovedsagelig bøg. De ældste bøge er ifølge bevoksningslisten fra 1861. Bøgeskoven fremstår med varierende tæthed. En mindre, nyplantet, delvis mislykket kultur af eg - afdeling 7, litra d, er beliggende centralt. I lighed med de øvrige delområder med gammel løvskov ses spredt, spontan opvækst af kristtorn. Især er de ældste bøge værdifulde i entomologisk henseende. Ved afdrift bør efterlades træer spredt over arealet i et antal af gennemsnitlig 4 pr. ha. Disse træer skal have lov at sygne hen og forfalde. Skoven bør fornyes kontinuerligt ved afdrift af mindre arealer, højst 0,5 ha samlet ad gangen og med efterfølgende plantning af eg af dansk herkomst. Delområdet 5 A har en vigtig læskabende funktion i forhold til de bagved liggende områder med gammel egeskov (delområderne 1, 2 og 3). Området bør derfor ikke renafdrives.

Delområde 6

Delområdet omfatter: Afdeling 8, litra h (i alt 2,76 ha).

Området består udelukkende af en kultur af rødgran, plantet i 1984. Området er beliggende centralt mellem delområderne 1, 2 og 4.

Grankulturen er uden entomologisk interesse og udgør en betydelig barriere for insekternes spredningsmuligheder mellem de gamle egeskovsarealer. Derudover medfører granernes tiltagende højde en særdeles uheldig skyggevirkning på den sydvendte, soleksponerede skovkant i delområde 2. Grankulturene/bevoksningerne foreslås derfor senest få år efter at fredningen er gennemført afdrevet og tilplantet med eg.

Delområde 7

Området omfatter: Afdeling 12, litra c, d, e, f, g, h; afdeling 17, litra a, b, c, d, e, f, g (i alt 12,05 ha).

Delområdet grænser over en lang strækning op til den nu opdyrkede "Skovmose", der tidligere var en af Fynsområdets fineste botaniske lokaliteter. Området udgør den sidste nu tilgroede rest af "Skovmosen" og har med undtagelse af nogle mindre indplantede grankulturer udpræget naturskovslignende karakter. Den vestlige del, som er beliggende i afdeling 12, præges af næringsfattig tørvebund med blandet løvskov af birk, eg, bævreasp m.m. Den østlige ende af delområdet er beliggende i afdeling 17 på næringsrig bund med træarter som ask, el, birk og hassel. De ovennævnte kulturer af sitka- og rødgran findes langs hele den sydlige kant af delområdet i afdeling 12 og adskiller dermed delområde 7 fra delområde 4. Fra grankulturene sker en frøspredning til de naturskovslignende arealer i delområdet med spredt opvækst af unge graner til følge. Dette forhold udgør en alvorlig trussel mod delområdets oprindelige naturskovslignende karakter.

Sagsrejserne har oplyst, at område 7 er særdeles værdifuldt i entomologisk henseende, og flere sjældne insektarter er fundet i området. Det er af afgørende betydning for delområdets sjældne insektfauna, at den lysåbne, naturskovslignende karakter opretholdes, og at tilgroning med selvsåede graner effektivt forhindres.

Sagsrejserne har oplyst, at det er af hensyn til de store entomologiske interesser i området vil være ønskeligt, at den spontane opvækst af rødgran og sitkagran fjernes hurtigst muligt, og at de indplantede grankulturer renafrives inden for få år efter, at fredningen er endelig gennemført.

Sagens behandling

Efter modtagelsen af fredningsbegæringen bekendtgjorde fredningsnævnet sagens rejsning jf. naturbeskyttelseslovens § 37 i Statstidende og lokale aviser. Fredningsforslaget blev endvidere fremsendt til de i § 37 nævnte personer til udtalelse.

Fredningsnævnet har herefter afholdt offentligt møde og foretaget besigtigelse flere gange

af de foreslåede fredede arealer. Derudover har fredningsnævnet afholdt møder med sagsrejsere og Skov- og Naturstyrelsen samt ejeren.

Som nævnt indtrådte Fyns Amt som medsagsrejsere, og der blev af amtet udarbejdet et nyt fredningsforslag efter forhandlinger med Danmarks Naturfredningsforening, Skov- og Naturstyrelsen og ejeren.

Af høringssvarene og de på møderne fremkomne synspunkter fremhæves:

Generelt har alle hørte myndigheder og organisationer anbefalet fredningen.

Lodsejeren har protesteret mod, at der sker fredning af området.

Danmarks Naturfredningsforening har som sagsrejsere henvist til fredningsforslaget og yderligere fremhævet, at den omfattende redegørelse fra Entomologisk Selskab for Fyn er en stærk dokumentation for insektinteresserne i området og en væsentlig begrundelse for fredningen. Danmarks Naturfredningsforening har fremhævet, at man ved fredningen vil forbedre insektlivet og fuglelivet og den enestående, gamle egeskov.

Danmarks Naturfredningsforening har fremhævet, at det er vigtigt med en god dialog med ejeren. Danmarks Naturfredningsforening mener ikke, at en skovlovsaftale kan bruges i denne sag, idet fredningen taler om fredning af egetræer og derfor er meget langsigtet, og derfor egner en skovlovsaftale sig ikke i denne sag. Agernæs Storskov er den største egetræsskov på Fyn.

Entomologisk Selskab på Fyn har fremhævet, at Agernæs Storskov er den største, sammenhængende egeskov på Fyn med stor artsrigdom af insekter. Storskoven er enestående rent entomologisk, og derfor er det meget vigtigt, at fredningen gennemføres.

Fyns Amt har som medsagsrejsere anført, at amtet anbefaler fredningen på grund af de entomologiske interesser i området. Agernæs Storskov er den vigtigste skov på Fyn rent entomologisk. Endvidere forekommer der flere sjældne planter, bl.a. flere fredede orkidéarter og bregner i skoven. Agernæs Storskov er det største sammenhængende naturskovsområde af egetræer på Fyn. Endvidere er det også specielt, at skoven ligger så tæt ved kysten.

Under sagen er det fra ejerens side bl.a. blevet fremhævet, at plejemyndigheden fra fredningens start skal overtage hele plejen. Der er ingen interesse for ejeren i at foretage pleje, og der er intet incitament i det, fordi man ikke kan "høste frugten".

Fyns Amt har erklæret sig enig heri og anbefalet, at man overvejer ændringer af bestemmelsen, således at plejen fra det tidspunkt, hvor i hvert fald afgrøden indbefindes, første par år er foregået, overgår til plejemyndigheden.

Skov- og Naturstyrelsen har anbefalet, at området fredes. Den bedste måde at sikre området på er fredning, og det er en bedre måde end f.eks. skovlovsaftale. Områdets entomologiske værdier er ganske veldokumenteret ved den foretagne undersøgelse, og der er således tale om væsentlige, biologiske hensyn, der skal beskyttes. Herudover kommer den specielle egeskov, der også er en væsentlig begrundelse for gennemførelse af fredningen.

Skov- og Naturstyrelsen har under sagens behandling foreslået, at bestemmelsen om forbud mod opdræt og fodring af fugle udgår under henvisning til, at bestemmelsen ikke har tilstrækkelig effekt, da der ikke gælder tilsvarende bestemmelser for de tilstødende arealer, hvor der altså fortsat kan ske opdræt og fodring af fuglevildtet, som kan indvandre til det fredede område.

Endvidere har Skov- og Naturstyrelsen oplyst, at hensigtsmæssigheden af bestemmelsen om at der i området 5 A skal efterplantes med eg, er tvivlsom. I de øvrige skovområder indenfor fredningen er egen i dag den fremherskende, men ikke i område 5 A, hvor bøgen er den fremherskende. Det skyldes, at natur- og jordbundsforholdene her er til fordel for bøgen, og styrelsen finder på den baggrund, at fredningen alene bør fastholde arealet i dette område som løvskov.

Otterup kommune har udtalt, at de anbefaler fredningen.

Friluftsrådet har udtalt, at det er positivt, at der bliver rejst fredning af Agernæs Storskov for at beskytte området store entomologiske værdier. Friluftsrådet har foreslået, at der i forbindelse med fredningen udgives en folder for offentligheden, der beskriver fredningens formål og værdi samt angiver et forslag til en vandretur.

Ejeren har protesteret mod fredningen og bl a. anført, at der ikke ses at være tilstrækkeligt grundlag for fredningen. Det man ønsker med fredningen, vil man på en billigere måde kunne opnå ved en skovlovsaftale. Ejeren finder, at grundlaget i dokumentationen fra Entomologisk Selskab er for tyndt og for subjektivt. Entomologisk Selskab hænger subjektivt tæt sammen med sagsrejseren Danmarks Naturfredningsforening. Det er der ikke noget forkert i, men man skal bare være opmærksom på, at det grundlag, som fredningsbegæringen støtter sig på, er subjektivt. Bl.a. er det ikke godt gjort, at der findes rødlistede sommerfugle.

Ejeren har videre fremhævet, at ved at fjerne grantræerne fjerner man også andre sjældne dyr, f.eks. rødtoppet fuglekonge.

Skoven er smuk, fordi den tidligere ejer har taget store hensyn til skoven. Fredning vil ikke gøre skoven bedre, end den er. Skoven ejes i dag af et aktieselskab, der igen ejes af en fond, og der er ingen planer om, at ændre på skoven. Såfremt man indgik en skovlovsaftale på 10, 15 eller 20 år, kunne man, hvis man fandt skovlovsaftalen for dårlig, blot til den tid starte en fredningssag.

Ejerens advokat har videre fremhævet bl.a.,

at den forvaltningsret, der proportionalitetsgrundsætning skal overholdes - der skal være et rimeligt forhold mellem mål og midler,

at den mindst indgribende løsning ud af flere må vælges, i denne situation skovlovsaftale frem for fredning,

at der ikke er dokumentation for, at det er nødvendigt med et forbud mod udsætning og fodring af fuglevildt i forbindelse med en eventuel fredning.

Formålet med denne fredning er:

- at bevare og forbedre eksistensgrundlaget for den i fredningsområdet karakteristiske og særegne insektfauna og videreudvikle en biologisk værdifuld, egedomineret løvskov,
- at bevare, udvide og videreudvikle egeskoven, så den på længere sigt kommer til at bestå af en fleraldrende mosaik af både unge, mellemaldrende, gamle, hensygnende og døde træer ved at arbejde hen imod en tilstand, hvor skoven i størst muligt omfang overlades til sig selv (urørt skov), men dog bevares som en egedomineret skov,
- at sikre offentlighedens fortsatte mulighed for at iagttage og opleve det specielle skovmiljø indenfor fredningsområdet.

§ 2 Generelle bestemmelser for driften af hele fredningsområdet

Stk. 1

Tilplantning eller gentilplantning må kun foretages med eg og ask af oprindelig dansk herkomst. Dog er der for så vidt angår område 5 A alene krav om, at gentilplantning skal ske med løvtræ, jf. § 13.

Stk. 2

Der må ikke anvendes gødning eller sprøjtemidler (pesticider) eller foretages jordbearbejdning ved harvning eller pløjning.

Stk. 3

Vedligeholdelse af grøfter og dræn, der afvander arealer uden for fredningsområdet, kan fortsætte i det hidtidige omfang. Grøfter og dræn, der alene afvander det fredede område, må ikke vedligeholdes. Der må ikke etableres nye grøfter og dræn, der medfører øget afvanding inden for det fredede område

Stk. 4

Uanset efterfølgende bestemmelser om forbud mod hugst må træer, der udgør en fare for færdselen på kommunevejen Flyvesandsvej, fældes.

Stk. 5

I alle bevoksninger med cypres skal rydning af cypres være foretaget senest 2 år efter, at fredningen er endeligt gennemført.

Stk. 6

Kristtom og vedbend søges bevaret.

Stk. 7

Renafrift af grankulturer/-bevoksninger inden for området skal ske senest 2 år efter, at fredningen er endelig gennemført, og tilplantning med eg af oprindelig dansk herkomst skal være sket senest 5 år efter, at fredningen er gennemført.

Stk. 8

Der må ikke foretages indsamling af dyr eller planter, medmindre dette tjener videnskabelige formål.

Fredningsnævnets bemærkninger

Fredningsnævnet finder, at det er væsentligt for at sikre fredningsområdets karakteristiske og særegne insektfauna og for at udvikle den biologiske, værdifulde og specielle egedominerede løvskov, at området som foreslået i fredningsforslaget fredes.

Fredningsnævnet har lagt vægt på, at hensynet til insektfaunaen er meget veldokumenteret ved den undersøgelse, som er foretaget af Entomologisk Selskab og har videre lagt vægt på, at den egeskovsdominerede løvskov er meget karakteristisk og enestående for Fyn, herunder dens nære beliggenhed ved vandet.

For at bevare, udvide og videreudvikle egeskoven, så den på længere sigt kommer til at bestå af fleraldrende mosaik af både unge, mellemaldrende, gamle, hensygnende og døde træer, skal der arbejdes hen mod en tilstand, hvor skoven i størst muligt omfang overlades til sig selv (urørt skov), men dog bevares som en egedomineret skov.

Endvidere finder nævnet det vigtigt, at man sikrer offentlighedens fortsatte mulighed for at færdes i skoven.

Fredningsnævnet kan herefter i det væsentlige tilslutte sig de foreslåede fredningsbestemmelser fra Fyns Amt af 25. marts 2004, men dog med følgende ændringer:

Fredningsnævnet finder det ikke nødvendigt, at der er forbud mod fodring og opdræt af fuglevildt, idet nævnet ikke finder, at et forbud vil have en tilstrækkelig effekt, da det er muligt at flytte udsætningen og opdræt til de tæt ved liggende arealer, hvilket vil bevirke, at opdræt derfra vil kunne flyve ind over det fredede område, hvor jagt efter forslaget er tilladt.

Endvidere finder nævnet, at bestemmelsen om at der i område 5 A skal efterplantes med eg skal udgå, således at område 5 A, hvor bøgen i dag er fremherskende, fortsat kan have bøgen som den fremherskende træsort. Nævnet har lagt vægt på, at natur- og jordbundsforholdene efter det oplyste her er til fordel for bøgen, og at bøgen allerede i dag er den fremherskende træsort indenfor dette område.

Endelig finder nævnet, at plejen så hurtigt som muligt skal overgå fra ejeren til det offentlige. Fredningsnævnet kan her ganske tiltræde ejerens synspunkt om, at når ejeren ikke kan "høste frugten", er der ikke det fornødne incitament til at foretage plejen.

Fredningsnævnet bestemmer herefter, at det endelige fredningsforslag tages til følge med de ændringer, der følger af fredningsnævnets ovennævnte bemærkninger. Fredningen omfatter følgende matr. nr.:

Del af matr. nr. 1-e Egebjerg Hgd., Krogsbølle, og del af matr. nr. 1-h smst.

Det fredede område underkastes herefter følgende vilkår: (fredningsbestemmelserne)

§ 1 Fredningens formål

§ 3 Terrænændringer

Der må ikke foretages terrænændringer. Der må således ikke ske udnyttelse af råstofforekomster eller foretages opfyldning, planering eller afgravning med undtagelse af vedligeholdelse af veje og stier. Undtaget fra § 3 er vedligeholdelse og eventuel etablering af grøfter og dræn, jf. § 2, stk. 3.

§ 4 Bebyggelse m.v.

Der må ikke opføres bebyggelse, herunder skure, boder og jagthytter. Indhegning og indretninger til opdræt af fuglevildt må opsættes midlertidigt, men skal fjernes efter brug.

§ 5 Rekreative anlæg m.v.

Der kan med fredningsnævnets tilladelse opsættes informationstavler om fredningen passende steder. Under hensyn til at skoven efterhånden vil komme til at huse mange træer, som får lov til at sygne hen, skal det oplyses, at færdsel sker på eget ansvar.

§ 6 Veje og stier

Der må ikke anlægges nye veje og stier inden for fredningsområdet. Nuværende veje og stier, som er vist på fredningskortet, kan vedligeholdes som hidtil. Eksisterende veje og stier må ikke afspærres eller nedlægges.

§ 7 Særlige bestemmelser for arealer, der udlægges til "urørt skov"

Stk. 1

På arealer, der ifølge bestemmelserne for de enkelte delområder udlægges til "urørt skov", må der ikke foretages hugst af stående træer eller ske fjernelse af vindfældede træer eller grene. Veje og stier kan dog friholdes. Ved "urørt skov" forstås i denne sammenhæng, at træerne skal stå til død og forfald. Grene og bark må ikke afskæres eller afbrækkes. Hugst eller sankning af brænde må ikke foretages. Det er dog tilladt, at de i feltet markerede særligt værdifulde træer, maksimalt 50 kubikmeter pr. ha, kan fældes og udnyttes indtil 20 år efter, at fredningen er endeligt gennemført, jf. dog § 13 for delområde 5A. Eg skal favoriseres i alle delområder, hvorfor træer, der vokser op i egenes kroner, skal fældes.

Stk. 2

Foryngelse af skoven skal om muligt foregå ved fri, naturlig succession, om nødvendigt ved at indhegne mindre arealer i en kortere årrække for at imødegå det høje vildttryk. Hvor det er nødvendigt, er det tilladt at plante ege af oprindelig dansk herkomst i grupper, som hegnes eller som plantes i rør. Foryngelse sker ved plejemyndighedens foranstaltning efter aftale med ejeren. Nyplantning efter afdrift, jf. §§ 11, 12 og 14 skal ske med et plantetal på ikke mindre end 1.500 pr. ha, som foretages af ejeren, der også etablerer nødvendige kulturhegn. Der må ikke foretages bearbejdning af jordbunden eller deponering af dødt ved fra

andre skovarealer. Efter nyplantning af kulturer eller efter afdrift overgår ansvaret for og udgifterne til kulturpleje og bevoksningspleje, indtil bevoksningen overgår til "urørt skov", til plejemyndigheden, som efter samråd med ejeren udfører kulturpleje og bevoksningspleje. Eventuelle indtægter i forbindelse med bevoksningsplejen tilfalder plejemyndigheden.

Hegning af arealerne, bortset fra nødvendige hegn ved nyplantning, kræver fredningsnævnets tilladelse.

§ 8 Bestemmelser for delområde 1

Delområdet udlægges til "urørt skov" efter bestemmelserne i § 7. Cypress hugges bort senest 2 år efter, at fredningen er endeligt gennemført.

§ 9 Bestemmelser for delområde 2

Delområdet udlægges til "urørt skov" efter bestemmelserne i § 7. Cypress hugges bort senest 2 år efter, at fredningen er endeligt gennemført.

§ 10 Bestemmelser for delområde 3

Delområdet udlægges til "urørt skov" efter bestemmelserne i § 7.

§ 11 Bestemmelser for delområde 4

I delområde 4 skal hele underskoven af cypress være hugget bort senest 2 år efter, at fredningen er endeligt gennemført. Indtil da kan cypress fortsat udnyttes til pyntegrønt. Ligeledes skal cypresserne i afdeling 13, litra a, være hugget bort senest 2 år efter, at fredningen er endeligt gennemført. Dette areal tilplantes herefter med eg af oprindelig dansk herkomst. Hugst af andre træarter end cypress er ikke tilladt i delområdet. Efter borthugst af cypress udlægges hele delområdet med undtagelse af afdeling 13, litra e, til "urørt skov" efter bestemmelserne i § 7. Afdeling 13, litra e, kan drives i almindelig skovdrift og skal genkultiveres ved tilplantning med eg af oprindelig dansk herkomst. Den nye bevoksning drives efter principperne for naturnær skovdrift, og bevoksningen skal være mindst 120 år inden foryngelse. Foryngelse i afdrifter større end 0,5 ha må ikke finde sted.

§ 12 Bestemmelser for delområde 5

Delområdet kan fortsat udnyttes til almindelig skovdrift, jf. dog § 2. Grankulturerne i delområdet, afdeling 7, litra c og f samt afdeling 8, litra b, c og e, skal senest 2 år efter, at fredningen er endeligt gennemført, renafdriives. De renafdrevne arealer tilplantes med eg af oprindelig dansk herkomst inden 5 år efter, at fredningen er endeligt gennemført. Herefter drives området i almindelig skovdrift med en stærk hugst (D-hugst), indtil bevoksningen er 100 år, hvorefter den overgår til "urørt skov" efter bestemmelserne i § 7.

§ 13 Bestemmelser for delområde 5 A

Bøgeskoven drives i almindelig skovdrift, jf. dog § 2. Der kan dog maksimalt foretages afdrift af indtil 0,5 ha store arealer ad gangen og med efterfølgende tilplantning af løvtræ af oprindelig dansk herkomst i et antal af ikke mindre end 1.500 planter pr. ha. Ved hugst skal

spredt over arealet i gennemsnit efterlades 4 store og gamle bøgetræer pr. ha, som markeres af plejemyndigheden. Foryngelse af skoven i delområdet skal foregå kontinuerligt over om muligt 30 år. Den nye bevoksning skal drives efter principperne for naturnær skovdrift, hvilket indebærer, at bevoksningen skal være mindst 120 år inden foryngelse, og foryngelse i afdrift større end 0,5 ha må ikke finde sted.

§ 14 Bestemmelser for delområde 6

Delområdet skal senest 2 år efter, at fredningen er endeligt gennemført, renafdrives og tilplantes med eg af oprindelig dansk herkomst inden 5 år efter, at fredningen er endeligt gennemført. Delområdet kan efter tilplantning udnyttes til almindelig skovdrift, jf. dog § 2. Den etablerede bevoksning hugges stærk hugst (D-hugst), indtil bevoksningen er 100 år. Herefter udlægges området til "urørt skov" efter bestemmelserne i § 7.

§ 15 Bestemmelser for område 7

Delområdet kan fortsat drives som løvskov med den begrænsning, at der ikke må afdrives større areal end 1/4 ad gangen. Hassel og askebevoksninger skal drives i stævning.

Stk. 2

Med henblik på at undgå fortsat frøspredning til de hosliggende arealer med urørt skov skal følgende grankulturer renafdrives senest 2 år efter, at fredningen er endeligt gennemført: Afdeling 12, litra c, e, f, h og afdeling 17, litra b.

Efter renafdrift henlægges arealer til fri succession. Arealerne kan herefter drives som anført i stk. 1.

Stk. 3

Senest 2 år efter at fredningen er endeligt gennemført, skal alle nåletræer fjernes fra afdeling 12, litra d, g.

§ 16 Naturpleje og naturgenopretning

Fredningen er ikke til hinder for gennemførelse af naturpleje og naturgenopretning, som ikke strider mod fredningens formål, herunder partiel hævning af vandstanden omkring de lokaliteter, hvor kongebregne findes i den vest del af delområde 7.

Inden for hele fredningsområdet skal opvækst af nåletræ fjernes. Hvis ejeren ikke fjerner nåletræsopvækst, har plejemyndigheden efter fredningsnævnets afgørelse ret til at fjerne opvæksten. Tilsvarende gælder for træer, der vokser op i egenes kroner og truer egetræerne, jf. § 7.

Hvis ejer ikke har brug for veje og stier, foretages vedligeholdelse af hensyn til offentlighedens adgang af plejemyndigheden.

§ 17 Offentlighedens adgang

Offentlighedens adgang sker efter de til enhver tid gældende bestemmelser i naturbeskyttelsesloven.

Stk. 2

Forskere kan med ejerens tilladelse færdes uden for veje og stier i forbindelse med botaniske eller faunistiske undersøgelser.

§ 18 Dispensation

Fredningsnævnet kan meddele dispensation fra bestemmelserne, når det ansøgte ikke strider mod fredningens formål, jf. naturbeskyttelseslovens § 50.

Vedrørende erstatning til lodsejeren henvises til nedenstående, særskilte erstatningsafgørelse.

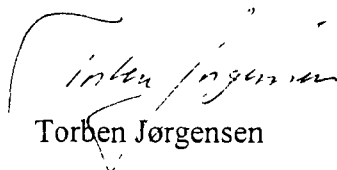
Afgørelsen tinglyses ved fredningsnævnets foranstaltning, jf. naturbeskyttelseslovens § 40, stk. 3. Tinglysningsgebyret udredes som fredningsudgift.

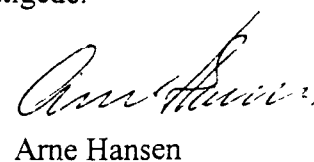
Nærværende afgørelse bekendtgøres i Statstidende og lokale aviser, jf. naturbeskyttelseslovens § 40, stk. 2.

Fredningsnævnets afgørelse af såvel fredningens indhold som erstatningen kan i medfør af naturbeskyttelseslovens § 43, stk. 1, indbringes for Naturklagenævnet af lodsejerne og de i naturbeskyttelseslovens § 43, stk. 2, nævnte klageberettigede. Klagen indgives i medfør af naturbeskyttelseslovens § 43, stk. 4, skriftligt til Naturklagenævnet, Frederiksborggade 15, 1360 København K.

Klagefristen er 4 uger uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den klageberettigede.

Svend Raunholt

Torben Jørgensen

Arne Hansen

Erstatningsafgørelse

til afgørelsen om fredning af Agernæs Storskov

Fredningsnævnet har ved anden afgørelse af dags dato bestemt, at Agernæs Storskov skal fredes på nærmere fastsatte vilkår.

Fredningsnævnet har tidligere fremsendt fredningen med bestemmelser til Egebjerggaard A/S, Alleen 10, 5450 Otterup, med anmodning om, at lodsejeren anmeldte sit erstatningskrav i anledning af fredningen.

Lodsejeren har herefter gennem sin advokat fremsendt et erstatningskrav af 15. november 2006.

Lodsejerens advokat har endvidere fremsendt en vurdering fra statsautoriseret ejendomsmægler Jørgen P. Johansen.

Lodsejerens advokat har i brevet til fredningsnævnet bl.a. anført:

"

Jeg fremsender hermed erstatningskrav vedrørende den påtænkte fredning af dele af Agernæs Storskov, jf. Fredningsnævnets tidligere skrivelse herom.

Min klient har arbejde med at tilvejebringe det tilstrækkelige faktuelle grundlag, med henblik på at kunne opgøre det tab, som fredningen påfører. I den anledning har min klient indhentet en sagkyndig vurdering af ejendommens værdi før fredningen, og ikke mindst en vurdering af den nedgang i værdi, som fredningen påfører ejendommen.

Vurderingen er foretaget af ejendomsmæglerfirmaet Jørgen P. Johansen Landbrug I/S, der er lokalkendt i området. Der er foretaget en vurdering af værdiforringelsen af Egebjerggaard Gods efter gennemførelse af fredningsforslaget for ca. 50 hektar af Egebjerggaard Storskov. Det fremgår af vurderingen, at driftstabet på det pågældende areal ikke er omfattet af denne vurdering.

Det fremgår nærmere af vurderingsrapporten, at storskoven er en væsentlig del af Egebjerggaards herlighedsværdier, som igen udgør en stor del af godsets samlede værdi. Gennemførelse af fredningen vil mærkbart forringe denne værdi. Endvidere tillægges det betydning, at ejeren af godset ikke har mulighed for at disponere frit. Det tillægges altså betydning, at der ikke er fuld dispositionsret over hele skovens areal.

Egebjerggaards samlede værdi før fredning er ifølge rapporten ansat til ikke under kr. 200.000.000,00. Værdiforringelsen ved fredningens gennemførelse kan fastsættes til ikke under 10 millioner kroner, dette alene for tab af herlighedsværdi og dispositionsret. Der henvises i det hele til vurderingsrapporten, der vedlægges som **bilag 1**.

Egebjerggaard Gods har i forbindelse med opgørelsen af driftstabet haft en dialog med skovridder Frands Nielsen fra Dansk Skovdyrkerforening. Skovridderen har lavet en skovøkonomisk beregning på driftstabet for de enkelte indgreb. Der vedlægges et skema som **bilag 2**, udarbejdet af skovridderen. Det forudsættes, at Fredningsnævnet er fortrolig med de begreber, der er anvendt ved opgørelsen. Skulle der være et ønske om en ud-dybende forklaring på de enkelte punkter, står jeg naturligvis til disposition.

Der er fastsat en rentefod på 2%, da der for øjeblikket er meget lav markedsrente.

Skovridderen har samlet set - under hensyntagen til de elementer, der er beskrevet i det vedhæftede bilag - fastsat erstatningen for tab på driften til kr. 5.586.330,00 ud fra en rentefod på 2%.

Erstatningen forrentes som udgangspunkt fra Fredningsnævnets afgørelse. I lyset af at sagen har verseret i adskillige år, er det min opfattelse, at der må være grundlag for at forrente erstatningen fra fredningsforslaget blev offentliggjort, eller i hvert fald fra et væsentligt tidligere tidspunkt end Fredningsnævnets afgørelse, jf. naturbeskyttelseslovens § 39, stk. 4, sidste led.

Jeg bemærker derudover, at min klient igennem en meget lang periode har været begrænset i sin råden over den del af ejendommen, der nu er omfattet af den påtænkte fredning, jf. naturbeskyttelseslovens § 37, stk. 3. Det har betydet, at min klient ikke har kunnet drive disse arealer på sædvanlig vis. Det er derfor min opfattelse, at der må være grundlag for at tilkende min klient en godtgørelse for denne rådighedsindskrænkning, der årligt har medført et tab på driften.

Da der på dette punkt - jf. princippet i naturbeskyttelseslovens § 39 - er tale om en godtgørelse, der hviler på en billighedsbetragtning, har min klient ikke opgjort et separat krav på dette punkt - men der er taget hensyn til det i de beregninger, der fremgår af bilag 2. Dog kan det supplerende oplyses, at der i disse beregninger ikke er taget højde for, at min klient igennem en 7 års periode ikke har måttet gødske cypresser, hvorfor man heller ikke har kunnet sælge cypres til selvklip. Der har også været forbud mod afklipping af kristtjørn. Der har været en manglende indtægt fra selvklip på disse to punkter, der modsvarer kr. 105.000,00 (fordelt på 70 000 til cypres og 35.000 til krist-tjørn).

Endelig har min klient haft behov for juridisk sagkyndig bistand i forbindelse med sagen - dog primært i det seneste år. Jeg skal på denne baggrund anmode om, at der fastsættes en erstatning til dækning af min klients rimelige udgifter, jf. naturbeskyttelseslovens § 47. Jeg kan i denne anledning oplyse, at der på nuværende tidspunkt er medgået 55 timer til behandling af sagen, siden den tog sin begyndelse.

Dertil kommer, at min klient har afholdt en udgift på kr. 8.750 inklusive moms til indhentelse af den som bilag 1 fremlagte mæglererklæring, som efter min klients opfattelse er af relevans som dokumentation for nedgangen i handelsværdi

Den samlede erstatning kan således fastsættes til kr. 15.595.080 med tillæg af erstatning for udgift til juridisk rådgivning.

....."

Bilag 2 er vedhæftet afgørelsen.

Nævnet har fremsendt erstatningskravet til Skov- og Naturstyrelsen med anmodning om bemærkninger til erstatningskravet, og Skov- og Naturstyrelsen har i brev af 12. december 2006 bl.a. udtalt:

"

Vedrørende erstatningskrav ved fredning af dele af Agernæs Storskov

Fredningsnævnet for Fyns Amt har anmodet om evt. bemærkninger til erstatningskrav af 15. november 2006 ved den foreslåede fredning af dele af Agernæs Storskov.

Erstatningskravet vedr. værdiforringelse tager udgangspunkt i en vurdering ved ejendomsmæglerfirmaet Jørgen P. Johansen af værdiforringelse af Egebjerggaard Gods efter fredningen.

Styrelsen finder ikke, at ejendomsmæglerfirmaets meget skønsmæssige vurdering af værdiforringelsen godtgør, at godset lider et tab af størrelsesordenen 10 mio. kr.

Ejendomsmæglerfirmaet oplyser, at udlæg af urørt skov vil indebære en meget rodet skov med væltede træer i forskellige faser af opløsning samt lysåbninger tilgroet af vilde brombær, og at en sådan tilstand ikke vil være acceptabel for det store flertal af potentielle købere. Firmaet fremfører, at Storskoven er en væsentlig del af Egebjerggårds herlighedsværdier, og at gennemførelsen af fredningen vil forringe denne værdi.

Styrelsen finder, at der efter evt. udlæg af eg som urørt skov fortsat vil være en betydelig herlighedsværdi forbundet med denne del af Storskoven. Opretholdelsen af gammel eg som urørt skov vil bidrage til at fastholde eller forøge de naturmæssige og landskabsmæssige værdier i Storskoven. Det er styrelsens vurdering, at potentielle købere også vil værdsætte forekomsten af gammel løvskov, uanset at det måtte indebære partier med lysåbninger under tilgroning.

Erstatning for overgang til urørt skov kan fastlægges ved egentlige skovøkonomiske beregninger. Alternativt kan der ligesom ved Skov- og Naturstyrelsens frivillige aftaler om urørt skov benyttes standardbeløb pr. ha.

Der er ved såvel skovlovsaftaler som ved tidligere fredninger ydet tilskud/erstatning på baggrund af opdeling af bevoksninger i klasser med erstatninger på ca. 50.000 kr./ha, 30.000 kr./ha, 15.000 kr./ha og 0 kr., spændende fra de bedste bevoksninger af løvtræ til krat eller ekstensivt bevoksede arealer uden den store - nuværende - økonomiske værdi. Fremskrevet med nettoprisindeks til 2006 vil satserne udgøre ca. 60.000 kr./ha, 40.000 kr./ha og 20.000 kr./ha.

Bevoksningerne med gammel eg afviger fra de vedmasser og -kvalitet, der indgår i tabelværket. Såfremt tabelværket lægges til grund, bør der ske korrektioner mht. vedmasser og -kvaliteter. Styrelsen foreslår, at der vælges standardsatser i stedet for den detaljerede skovøkonomiske beregning for egebevoksningerne.

En del af egebevoksningerne er naturskovsprægede arealer med spredt træbevoksning, mens andre er mere tætsluttede bevoksninger. Styrelsen foreslår, at der lægges en gennemsnitlig sats på 50.000 kr./ha til grund som erstatning for udlæg af gammel eg som urørt skov.

For yngre eg foreslås en sats på 40.000 kr./ha lagt til grund.

For eg, der overgår til urørt om 100 år med D hugst indtil da, foreslås en sats på 20.000 kr./ha.

Styrelsen foreslår, at beregning af værditabet for gammel bøg tager udgangspunkt i 175 m³/ha, da det alene er en del af bevoksningen, der opretholdes i en forlænget omdrift.

På denne baggrund finder Skov- og Naturstyrelsen, at erstatningskravet er urealistisk højt.
..... "

Skov- og Naturstyrelsens forslag til erstatning er vedhæftet som bilag 3.

Endvidere har nævnet fremsendt erstatningskravet til Fyns Amt, der i brev af 11. december 2006 bl.a. har udtalt:

"

Vedr. Fredning af del af Agernæs Storskov

Ved skrivelse af 24. november 2006 i forbindelse med har Fredningsnævnet fremsendt

kopi af telefax af 15. november 2006 fra Advokatfirmaet Dahl, Koch & Boll, idet Fredningsnævnet anmoder amtet om en udtalelse over det fremsatte erstatningskrav fredningen af Agernæs Storskov.

Erstatningskravet bygger dels på en vurderingsrapport/-erklæring foretaget af Ejendomsmæglerfirmaet Jørgen P. Johansen Landbrug I/S, samt en opgørelse over driftstab ved indgrebet i de enkelte bevoksninger samt indgrebet i fredningsområdet som helhed foretaget af skovrider Frands Nielsen. Skovdyrkerforeningen.

Det fremgår, at det samlede erstatningskrav er kr. 15.595.080, fordelt på kr. 10.000.000 for tab på herlighedsværdi og dispositionsret samt et driftstab på kr. 5.868.330 kr., hvortil kommer udgift til mæglererklæring kr. 8.750 og ikke opgjorte udgifter til advokat, der har brugt 55 timer på sagen.

Fyns Amt finder, at det er endog meget vanskeligt at fastsætte værditab for herlighedsværdi og dispositionsret, da ansættelsen heraf antagelig vil kunne variere fra 0 kr. til et millionbeløb. Fyns Amt finder, at dette tab især må vurderes i forhold til bl.a., hvor stor en del af ejendommen det er, der bliver pålagt begrænsninger, og hvor store er disse begrænsninger i forhold til den drift, ejeren alligevel mest hensigtsmæssigt ville have foretaget. Set i dette lys vil værdiforringelsen næppe blive så stor, som det krav der er fremsat. Den del der fredes udgør ca. 1/20del af ejendommen, og den drift som fredningen foreskriver set i forhold til den drift ejeren hidtil har foretaget i fredningsområdet, er ikke ultimativt drastisk, da der både kan foretages hugst af bølgebevoksningerne, og det værdifulde træ kan hentes ud af egebevoksningerne. Hertil kommer, at der i praksis ikke er noget indgreb i mulighederne for jagtudøvelse. Det tillægges i kravet betydning, at ejeren ikke har fuld dispositionsret over hele skovens areal, hertil bemærkes, at der i forvejen ikke er tale om fuld dispositionsret, men alene en dispositionsret inden for det regelsæt, skovloven fastsætter.

I mæglerrapporten omtales - uanset at den konkluderer, at tabet på kr. 10.000.000 alene er tab af herlighedsværdi og dispositionsret - at der er en meget stor del hugstmodne ege- og bøgetræer, der ikke har været udtyndet i mange år, og at der uden fredning derfor ville være mulighed for ved planlagt udtynding, under hensyn til skovens bevarelse, at sælge en betydelig vedmasse osv. Det kunne se ud, som om mægleren alligevel inddrager økonomien fra driftsmæssige aspekter i sin vurdering om værdiforringelse for tab på herlighedsværdi og dispositionsret.

Fyns Amt finder, at det fremsatte krav er alt for højt, fordi fredningen kun berører en begrænset del af ejendommen, og fordi fredningsindgrebet i forhold til den drift ejeren hidtil har foretaget på fredningsområdet, ikke kan betegnes som drastisk. Der henses herved til, at fredningen ikke begrænser fredningsområdets brug til jagt, som for en ejendom som Egebjerggaard og den potentielle køberkreds, der måtte være ved et salg, er et meget væsentligt aktiv - måske det væsentligste, og der henses til det forhold, at ejeren i endog mange år ikke har foretaget væsentlig hugst i de gamle egebevoksninger, samt at der i fredningen gives mulighed for at foretage hugst af bølgebevoksningerne og op til 50 m³ i de egebevoksninger, hvor der er værdifuldt træ at hente. Ud fra disse betragtninger finder amtet, at denne del af erstatningen ikke bør overstige kr. 1.000.000, men som nævnt ovenfor finder amtet det vanskeligt at vurdere denne del af erstatningen. Amtet vil derfor foreslå Fredningsnævnet at indhente en erklæring fra en anden ejendomsmægler.

Hvad angår driftstab ved begrænsningen på skovdriften, vil amtet ikke afstå fra at vurdere tabet i de enkelte bevoksninger, idet amtet ikke umiddelbart har adgang til de grundlæggende tal på træpriser, priser på nykulturer mv., som er en forudsætning for de be-

regninger, der er foretaget. Grundmaterialet til en sådan beretning findes i Skov- og Naturstyrelsen. Fyns Amt vil henholde sig til den udtalelse, Fredningsnævnet måtte indhente herfra vedrørende dette spørgsmål.

Imidlertid finder amtet ikke, at der bør gives erstatning for nogen af de sidste poster i opgørelsen, der angår hele arealet og som omfatter posterne: stormfaldsrisiko, nedsættelse af jagtværdi, øget risiko i afd. 9a, forstlig konsulentbistand, idet der efter amtets vurdering er tale om udgifter, ejeren alligevel skulle afholde, eller tale om mindre indtægter, som er vurderet på et urigtigt grundlag (nedsættelse af jagtværdi). Det bemærkes i den forbindelse, at hvis der skal gives en godtgørelse for forstlig konsulentbistand, bør det tydeligt fremgå, at godtgørelsen gives alene for bistand i forbindelse med gennemførelse af fredningen. Endvidere bør der ikke gives erstatning for ikke at kunne grave en sø, da der efter det gældende regelsæt (planloven og skoven) uden erstatning på ansøgning herom kan gives afslag.

..... "

Fredningsnævnet skal vedrørende erstatningskravet udtale:

Fredningsnævnet kan tilslutte sig Skov- og Naturstyrelsens forslag om, at erstatningen for overgang til urørt skov fastlægges ligesom ved frivillige aftaler ved benyttelse af standardbeløb pr. ha.

Fredningsnævnet kan videre tilslutte sig, at der ydes erstatning på baggrund af opdeling af bevoksninger i klasser med erstatninger på 50.000,00 kr. pr. ha for udlæg af gammel eg til urørt skov, 40.000,00 kr. pr. ha for yngre eg til urørt skov, og for eg der overgår til urørt skov om 100 år med D-hugst indtil da, en erstatningstakst på 20.000,00 kr. pr. ha, idet fredningsnævnet kan tilslutte sig Skov- og Naturstyrelsens synspunkter herom.

Vedrørende opgørelsen af erstatningen kan fredningsnævnet herefter tiltræde Skov- og Naturstyrelsens forslag af 15. december 2003, der er vedhæftet nærværende sag som bilag 3.

Fredningsnævnet bemærker, at rentefoden med tilbagediskontering på 3%, tiltrædes under henvisning til det nugældende renteniveau. Endvidere tiltrædes det, at der er afsat 120.000,00 kr. til forstlig konsulentbistand, idet nævnet forudsætter, at beløbet i det væsentlige medgår til forstlig konsulentbistand i forbindelse med fredningssagen.

Vedrørende erstatning for herlighedsværdi finder nævnet at kunne lægge til grund, at fredningen kun berører en begrænset del af ejendommen, at fredningsindgrebet i forhold til den drift ejeren hidtil har foretaget på fredningsområdet ikke er drastisk, at fredningen ikke begrænser fredningsområdets brug til jagt, og at der i fredningen er mulighed for at foretage hugst af bøgebevoksninger og egebevoksninger, hvor der begge steder er værdifuldt træ at hente.

På den anden side finder fredningsnævnet, at fredningen er et så væsentligt indgreb i ejendommen, at det påvirker ejendommens herlighedsværdi.

Ved fastsættelsen af erstatningen for nedgangen i herlighedsværdien vil der være tale om et meget stort skøn, hvor den af ejeren indhentede skønserklæring kun kan have vejledende betydning.

Under henvisning til de ovenfor anførte synspunkter finder fredningsnævnet, at erstatningen for nedgangen i herlighedsværdi skønsmæssig kan fastsættes til 2.000.000 kr.

Endvidere tilkendes grundtakst med $\frac{1}{2}$ takst, $1.600 \times 50 \text{ ha} = 80.000 \text{ kr.}$
Fredningsnævnet fastsætter herefter den samlede erstatning til Egebjerggaard A/S til 3.131.620,00 kr. (bilag 3 - 1.051.620,00 kr. + 2.000.000 kr. + 80.000 kr.)

Fredningsnævnet finder ikke, at der skal tilkendes yderligere erstatning end ovenfor, heller ikke for eventuelt mistet indtægt i de år fredningssagen har verseret, idet et eventuelt beløb er indeholdt i ovennævnte skønsmæssig fastsatte erstatning.

Under hensyn til at erstatningen er udmålt efter dagens prisforhold, findes der ikke grundlag for at fastsætte et tidligere tidspunkt for rentens påbegyndelse end den i loven gældende, hvorefter beløbene forrentes fra afgørelsesdatoen

I medfør af naturbeskyttelseslovens § 47 ydes der lodsejeren Egebjerggaard A/S en godtgørelse for nødvendige udgifter til sagkyndig bistand på 70.000 kr.

Erstatningsbeløbet og godtgørelsen udredes med $\frac{3}{4}$ af statskassen og $\frac{1}{4}$ af Fyns Amt, jf. naturbeskyttelseslovens § 49, stk. 3.

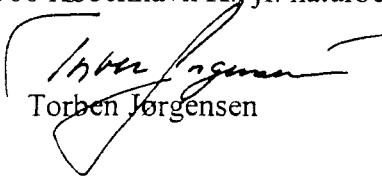
Erstatningsbeløbet forrentes fra denne afgørelsesdato i medfør af naturbeskyttelseslovens § 39, stk. 3, med en årlig rente, der svarer til Nationalbankens diskonto.

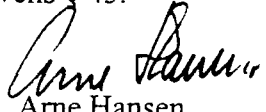
Fredningsnævnet har ikke fundet grundlag for at ændre på den i loven fastsatte rente og tidspunktet for rentens påbegyndelse, hvorved bemærkes, at erstatningsbeløbene er fastsat ud fra takster på afgørelsesdatoen.

Da erstatningsbeløbet overstiger 100.000 kr., vil fredningsnævnets afgørelse, både for så vidt angår selve fredningsafgørelsen og erstatningsafgørelsen, være at forelægge for Naturklagenævnet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 42.

Endvidere kan de i naturbeskyttelseslovens § 43, stk. 2, nævnte klageberettigede inden 4 uger fra den dag, fredningsnævnets afgørelse er meddelt, påanke fredningsafgørelsen og erstatningsafgørelsen til Naturklagenævnet. Klagen skal indgives skriftligt til Naturklagenævnet, Frederiksborggade 15, 1360 København K., jf. naturbeskyttelseslovens § 43.

S. Raunholt

Torben Jørgensen

Arne Hansen

RENTEFOD 2%			
	50,32		5.586.330
	Areal	Erstatningsværdi pr ha	Erstatning i alt
Gl eg	14,97	Hugst af 50 kbm pr ha	-27.625
		Overgang til urørt skov	210.780
			3.155.377
	heraf 8,01	med Cypres som under-etage	
		½ Venteværdi	17.500
		Realiseringsværdi/fjernelse	3.000
			24.030
Ung Eg - ej 6c, 8f, 8g	3,62	Overgang til urørt skov	80.424
			291.135
6c, 8f, 8g	2,46	Overgang til urørt skov efter 100 år	64.500
			158.670
Bøg - ej 13e	7,22		
		Forøget kulturomkostning	8.000
		4 overstandere	4.000
		Forlænget omdrift	35.000
		Konvertering til naturmær skovdrift	12.500
		Ingen grøftning	23.578
			170.233
Bøg i 13e	1,07		
		Forøget kulturomkostning	6.700
		Konvertering til Eg	7.796
		Konvertering til naturmær skovdrift	12.500
		Forlænget omdrift	35.331
		Ingen grøftning	8.121
			3.689
Alø	9,2		
		Forøget kulturomkostning	6.700
		Ask som stævningsskov (forynges med stødsrud)	25.000
			115.000
Gran	9,07		
		Venteværdi	59.900
		Realiseringsværdi/fjernelse	0
			0
Heraf gentiplantes	6,38	Plantning af Eg	24.500
			156.310
Cypres	2,55		
		Venteværdi	35.000
		Realiseringsværdi/fjernelse	1.500
		Plantning af Eg	24.500
			62.475
sø	0,16	Ingen terræn-ændringer	10.000
Hele arealet	50,32	Stormfaldsforsikring	765
		Nedsættelse af jagtværdi	255.000
Stormfald		øget risiko, afd. 9a	100.000
		Forstlig Konsulentbistand	120.000
		Juridisk Konsulentbistand	?

BILAG

2

DAHL

6700 Esbjerg

Agernæs Storskov.
 Skov- og Naturstyrelsens forslag til erstatning.
 15. december 2008

Rente fod 3 %					
	50,32				
Areal		Erstatning sværdl pr ha		Erstatning i alt	Bemærkninger
Gl eg	14,97	Hugst af 50 kubm pr ha			
		Kævler	-27 625	-413 548	Hugst af kævler 33,5 m3 ha a 850 kr/m3
		Selvskovning	-4 725	-70 733	De resterende 35 % af massen (17 5 m3) forudsættes afsat som selvskovning 150 kr/m, fm 0,55, 270 kr/m3
	6,96	Overgang af eg til urørt skov	50 000	348 000	
heraf	8,01	Overgang af eg med Cypres som undertage til urørt skov	50 000	400 500	
		Realiseringsværdifjernelse af cypres	3 000	24 030	
Ung eg - ej 6c, 8f, 8g	3,62	Overgang til urørt skov	40 000	144 800	
6c, 3f, 8g	2,46	Overgang til urørt skov efter 100 år	20 000	49 200	
Bøg - ej 13e	7,22				
		Forøget kulturomkostning	6 644	47 970	12 000 kr/ha diskonteret 20 år med 3 pct. Rente. 12 000 kr/ha * 0,5537 = 6 644 kr/ha.
		4 overstandere	4 000	28 880	
		Forlænget omdrift	14 534	104 935	175 m3/ha værdiformnet 150kr/ha diskonteret 20 år med 3 pct Rente 26 250 kr/ha * 0,5537 = 14 534 kr/ha
		Konvertering til naturær skovdrift	0		
		Ingen grøftning	5 000	36 100	
Bøg i 13 e	1,07	Forøget kulturomkostning	5 537	5 925	10 000kr/ha diskonteret 20 år med 3 pct. Rente 10 000 kr/ha * 0,5537 = 5 537 kr/ha
		Konvertering til Eg	0	0	Forskel i jordværdi mellem Bøg (Bon 1 5 omdrft 120 år) og Eg (Bon 1 5, omdrft 150 år) Diskonteret 20 år med 3 pct. Rente J Bøg -32 952 kr/ha J Eg -27 343 kr/ha
		Forlænget omdrift	14 534	15 551	175 m3/ha værdiformnet 150kr/ha diskonteret 20 år med 3 pct Rente 26 250 kr/ha * 0,5537 = 14 534 kr/ha
		Ingen grøftning	5 000	5 350	
Alø	9,2	Forøget kulturomkostning	4 153	38 208	7 500kr/ha diskonteret 20 år med 3 pct. Rente 7 500 kr/ha * 0,5537 = 4 153 kr/ha
		Ask som stævningsskov (forynges med stødsrud)	10 000	92 000	
Gran	9,07		30 223	274 124	Venteværdi for RGR bonitet 1,5, omdrft 55 år, alder 30 år (vægtet), rentefod 3 % Reduktion med 20 pct. (Gsn) som følge af mindre tyndning end forudsat i modeller samt ukomplette bevoksninger 37 779 Kr/ha * 0,8 = 30 223 kr/ha.
		Realiseringsværdifjernelse	-5 359	-48 606	Hovedskovning iht. Omsætningsbalance for RGR bonitet 1,5, omdrft 55 år, alder 30 år reduceret med 20 pct. 6 699 * 0,8 = 5 359
Heraf gentilplantes	6,38	Plantning af Eg	24 500	156 310	
Cypres	2,55				
		Venteværdi	24 441	32 325	Venteværdi (RGR, bon 3 omdrft 70 år) for CYP bonitet 1, omdrft 70 år, alder 45 år rentefod 3 pct.
		Realiseringsværdifjernelse	-11 621	-29 634	Hovedskovning iht. Omsætningsbalance for RGR bonitet 3, omdrft 70 år alder 45 år
		Plantning af eg	24 500	32 475	
Sø	0,16	Ingen terræn ændringer	0	0	
Hele arealet	50,32	Stormfaldsforsikring	333	16 773	d.d 5 kr/ha - forventet 15 kr/ha, diskonteret med 3 %
		Nedsættelse af jagtværdi	0		Der er ikke længere begrænsninger vedr jagt i fredningsforslaget.
		Øget risiko afd 9 a			Kan ikke vurderes af SNS, da der ikke foreligger oplysninger om bevoksningen
		Forslig konsulentbistand		120 000	
		Nedsatte fællesomkostninger	-8 333	-419 317	Nedsatte udgifter vedr grøfter, veje, ejd skat og administration årligt 250 kr/ha Med 3 pct rente 8 333 kr/ha
I alt				1.051.620	
Kr. i alt:				20.899	

DISPENSATIONER>

Afgørelser – Reg. nr.: 07933.00

Dispensationer i perioden: 06-08-1999 - 29-11-2001

FREDNINGSNÆVNET

FOR

FYNS AMT

Toftevej 31, 5610 Assens
Tlf. 64 71 10 20 - Telefax 64 71 55 20

Dato: 6. august 1999
Journal nr.: Frs. 24/99

Skovdyrkerforeningen Fyn Nord
Ørbækvej 276
5220 Odense SØ

REG. NR. 7933 00

Ved skrivelse af 19. april 1999 har De på vegne ejeren af Egebjerggaard ansøgt fredningsnævnet om tilladelse til gennemførelse af forskellige driftstiltag på Egebjerggaard på områder, der er omfattet af det fredningsforslag, som i øjeblikket behandles i fredningsnævnet.

Fredningsbegæringens formål er sikre en varig beskyttelse af området's entomologiske værdier igennem en målrettet og langsikret pleje af en del af Agernæs Storskov som nationalt entomologisk kerneområde.

Fredningsnævnet har afholdt møde og besigtigelse i sagen. Under besigtigelsen fremkom yderligere ansøgninger fra ejerens side. Der var enighed om at udsætte nogle af spørgsmålene, idet der i slutningen af september 1999 skal afholdes offentligt møde i fredningssagen.

Ansøgningen drejer sig herefter alene om:

1. Tilladelse til fældning af ca. 35 bøgetræer i område 5a,
2. Tilladelse til maskinudtynding af nye egetræer, og
3. Tilladelse til udtynding og klipning af cypresser i område 4 og 4a.

Under mødet havde Fyns Statsskovdistrikt og Fyns Amt ikke indvendinger mod det ansøgte.

Danmarks Naturfredningsforenings repræsentant udtalte, at han principielt ikke havde indvendinger mod, at enkelte af bøgetræerne blev fældet, men tog forbehold med hensyn til antallet. Endvidere tog Danmarks Naturfredningsforenings repræsentant forbehold med hensyn til udtynding og klipning af cypresser, idet det anførtes, at udtyndingen og klipningen ikke måtte foregå for hårdhændet. Danmarks Naturfredningsforening havde ikke indvendinger mod maskinudtynding omkring egetræerne.

Fredningsnævnet skal udtale:

Fredningsnævnet meddeler herved i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, tilladelse til at fælde ca. 35 bøgetræer i delområde 5a, tilladelse til at foretage maskinudtynding af ukrudt omkring nye egetræer samt tilladelse til udtynding og klipning af cypresser i delområde 4 og 4a, idet fredningsnævnet ikke finder, at det ansøgte strider mod

fredningens formål.

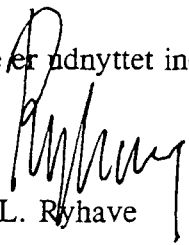
Afgørelsen er enstemmig.

Nævnets afgørelse kan i medfør af naturbeskyttelseslovens § 78, stk. 2, indbringes for Naturklagenævnet af de i samme lovs § 86 nævnte klageberettigede. Klagen indgives til fredningsnævnet, der videresender klagen til Naturklagenævnet.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den klageberettigede.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før ovennævnte frist er udløbet.

Tilladelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år efter, den er meddelt.

L. Ryhave

FREDNINGSNÆVNET

FOR FYNS AMT

Toftevej 31, 5610 Assens
Tlf. 64 71 10 20 - Telefax 64 71 55 20

Dato: 29. november 2001
Journal nr.: Frs. 54/2001

Fyns Statsskovdistrikt
Sollerupvej 22, Sollerup
5600 Faaborg

Ved skrivelse af 21. september 2001 har Fyns Statsskovdistrikt anmodet fredningsnævnet om en udtalelse vedrørende tilladelse til gentilplantning efter stormfald i Agernæs Storskov.

Agernæs Storskov er omfattet af et fredningsforslag af 8. januar 1999, hvorfor fredningsnævnets tilladelse til gentilplantning er nødvendig.

Fredningsnævnet har indhentet en udtalelse fra Fyns Amt, der i skrivelse af 10. oktober 2001 har udtalt:

".....

Fyns Amt finder, at den fremsendte beplantningsplan er i overensstemmelse med fredningsforslagets § 2.5 jf. § 2. Ifølge fredningsforslaget skal arealerne tilplantes med løvtræ og have en lægivende effekt for de bagved liggende bevoksninger. Dette opfyldes med en beplantning af eg og kirsebær.

Vi har derfor ikke noget at indvende mod gentilplantningen af det ovennævnte areal.

....."

Fredningsnævnet skal udtale:

Fredningsnævnet meddeler herved tilladelse til den ansøgte genplantning med eg og kirsebær, idet fredningsnævnet er enig i, at dette ikke vil stride mod fredningsforslaget.

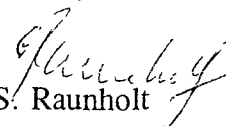
Fredningsnævnets afgørelse, der er enstemmig, er truffet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1.

Nævnets afgørelse kan i medfør af naturbeskyttelseslovens § 78, stk. 2, indbringes for Naturklagenævnet af de i samme lovs § 86 nævnte klageberettigede. Klagen indgives til fredningsnævnet, der videresender klagen til Naturklagenævnet.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den klageberettigede.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før ovennævnte frist er udløbet.

Tilladelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år efter, den er meddelt.

S. Raunholt

Fredningsnævnet for Fyn

Albanigade 28, 5000 Odense C
Tlf. 66 11 47 12 - Telefax 66 12 97 12

Odense, den 8. september 2011
Journal nr.: Frs. 60/1998

Modtaget i
Naturstyrelsen
12 SEP. 2011

Hermed sendes genpart af nævnets skrivelse af d.d. til

Skovrider Frands Fraas Nielsen
Skovdyrkerforeningen Fyn
Lombjergvej 1
5750 Ringe

Nævnets afgørelse kan indbringes for Natur- og Miljøklageævnet, Rentemestervej 8, 2400 København NV, inden 4 uger fra modtagelsen af nærværende meddelelse. Klagen indgives skriftligt til fredningsnævnet, der videresender klagen til Naturklagenævnet.

Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af Deres klage, at De indbetaler et gebyr på 500 kr. til Naturklagenævnet. Nævnet vil sende Dem en opkrævning på gebyret, når nævnet har modtaget klagen fra fredningsnævnet. Naturklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Naturklagenævnets hjemmeside, www.nkn.dk

Gebyret tilbagebetales, hvis De får helt eller delvis medhold i Deres klage.

Benthe W. Nielsen
kontorfuldmægtig

1. By- og Landskabsstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø.
2. Naturstyrelsen Fyn, Sollerupvej 24, 5600 Faaborg
3. Nordfyns Kommune, Rådhuspladsen 2, 5450 Otterup
4. Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø.
5. Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité, v/Kurt Gamborg Holm, Bøgevangen 11, 5462 Morud
6. DOF-FYN's Fredningsudvalg v/Niels Andersen, Strandvænget 13, 5700 Svendborg
7. Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V.
8. Friluftsrådet, c/o Søren Larsen, Lykkedamsvej 92, 5300 Kerteminde
9. Friluftsrådet, Scandiagade 13, 2450 København SV

Fredningsnævnet for Fyn

Albanigade 28, 5000 Odense C
Tlf. 66 11 47 12 - Telefax 66 12 97 12
E-mail: fyn@fredningsnaevn.dk

Odense, den 8. september 2011
Journal nr.: Frs. 60/1998

Skovrider Frands Fraas Nielsen
Skovdyrkerforeningen Fyn
Lombjergervej 1
5750 Ringe

Dispensation fra pligt til at afdrive nåletræ i Agernæs Storskov

Ved skrivelse af 24. februar 2011 har De på vegne Egebjerggaard søgt om dispensation fra at skulle afdrive to mindre arealer med sitkabevoksning. Ansøgningen er begrundet dels i, at jordbunden nu er blød, så den dårligt kan bære skovningsmaskiner, dels af hensyn til vildtet, særligt fasaner.

Arealet er beliggende indenfor Agernæs Storskov, der er fredet ved Naturklagenævnets afgørelse af 18. marts 2009. De to mindre arealer er beliggende i delområde 7, om hvilke der i § 15, stk. 2, hedder: "Med henblik på at undgå fortsat frøspredning til de hosliggende arealer med "urørt skov", skal følgende grankulturer renafrives senest 2 år efter, at fredningen er gennemført: ... Afdeling 12h og afdeling 17, litra b ..."

Naturstyrelsen har i en skrivelse af 21. marts 2011 udtalt:

"

Det er Naturstyrelsens vurdering, at der gennem de forgangne to år burde have været perioder med tilstrækkeligt tørt vejr, eller i de to hårde vintre, have været perioder med så hård frost, at de relativt små arealer kunne have været ryddet, havde ejeren prioriteret det. Færdsel på våd jord med tunge maskiner vil dog resultere i en u hensigtsmæssig opkørsel og komprimering af jorden. Med en udsættelse på ét år kan dette undgås, hvorfor Naturstyrelsen finder, at der på det nuværende, fremskredne tidspunkt bør meddeles den ansøgte dispensation.

..... "

Danmarks Naturfredningsforening har i en mail af 6. april 2011 udtalt, at man ikke har noget at indvende mod udsættelse af afdriften.

Nordfyns kommune har i en skrivelse af 18. maj 2011 udtalt:

"

Det er Nordfyns Kommunes opfattelse, at de praktiske hensyn vedr. kørsel med skovningsmaskine bør tages i betragtning. Kommunen finder således, at det ikke vil være i strid med fredningen at udsætte fristen for renafdrift af de to områder med et år, således at Egebjerggaard gives mulighed for at vælge et optimalt tidspunkt at køre med skovningsmaskinen. Udsættelse af fristen med et år vurderes ikke at ville forhindre gennemførelse af fredningen.

Nordfyns Kommune vil ikke modsætte sig en dispensation fra fredningen til udsættelse af fristen for renafdrift.

..... "

Afgørelse

I fredningsafgørelsen er der taget stilling til, hvornår rendrift burde have fundet sted, og det må antages, at der i den forbindelse er taget hensyn til vildtet.

På trods af at der ikke har foreligget umulighed, finder Fredningsnævnet, særligt fordi fristen er udløbet, at der kan meddeles dispensation som ansøgt.

Fredningsnævnets afgørelse er truffet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1.

Nævnets afgørelse kan i medfør af naturbeskyttelseslovens § 78, stk. 3, indbringes for Natur- og Miljøklagenævnet af de i samme lovs § 86 nævnte klageberettigede. Klagen indgives skriftligt til fredningsnævnet, der videresender klagen til Naturklagenævnet, jf. naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 2.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den klageberettigede.

Jørgen Petersen

Berthe W. Nielsen
kontorfuldmægtig